

## **OKVIR ZA UPRAVLJANJE OKOLIŠEM**

**HRVATSKA: PROJEKT PODUZETNIČKOG KAPITALA**  
(Croatia Innovation & Entrepreneurship VC)

Zagreb, ožujak 2015.



## **KRATICE I AKRONIMI**

Banka, IBRD	Međunarodna banka za obnovu i razvoj
HAMAG-BICRO	Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i ulaganja
EU	Europska Unija
JPP	Jedinica za provedbu projekta
KK	Krajnji korisnik
KP	Korisnik projekta
PO	Procjena okoliša
PUO	Procjena utjecaja na okoliš
OUO	Okvir za upravljanje okolišem
PZO	Plan zaštite okoliša
FMC	Društvo za upravljanje Fondom
MSDS	Isprava o prijevozu opasne tvari i upute o posebnim mjerama sigurnosti
MINPO	Ministarstvo poduzetništva i obrta
MZOP	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
HR	Republika Hrvatska
VCF	Fond poduzetničkog kapitala

## **Sadržaj**

OKVIR ZA UPRAVLJANJE OKOLIŠEM .....	1
1 UVOD .....	6
2 OPIS PROJEKTA.....	7
3 POLITIKE ZAŠTITNIH MJERA SVJETSKE BANKE RELEVANTNE ZA PROJEKT 8	
4 POLITIKA ZAŠTITE OKOLIŠA RH.....	9
5 AKTIVNOSTI KOJE OPĆENITO NISU PRIHVATLJIVE ZA FINANCIRANJE SREDSTVIMA IBRD-A .....	10
6 KATEGORIJE ISPITIVANJA UTJECAJA NA OKOLIŠ .....	10
6.1 Kategorija A .....	11
6.2 Kategorija B .....	11
6.2.1 Kategorija B+.....	11
6.2.2 Kategorija B-.....	12
6.3 Kategorija C .....	12
7 POSTUPCI PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ .....	13
8 PROCJENA OKOLIŠA – DOKUMENTI ZA DUBINSKO SNIMANJE UTJECAJA NA OKOLIŠ .....	14
8.1 Vrste dokumenata po kategoriji utjecaja na okoliš podprojekta .....	14
8.2 Obrada projekata koji se bave biološki opasnostima i onima s etičkim pitanjima ..	15
8.2.1 Biološka sredstva .....	15
8.2.2 Etička pitanja .....	16
9 PROCES PROCJENE ZAŠTITE OKOLIŠA (ULOGA KP-OVA, JPP-A I SVJETSKE BANKE) .....	17
9.1 Koraci procesa.....	17
9.2 Javna rasprava i objavljivanje podataka.....	18
9.3 Prethodni pregled i naknadni pregled – SB/JPP.....	18
9.4 Izvještavanje.....	20
9.5 Odgovornosti ključnih sudionika .....	20
10 PRILOZI .....	22
10.1 PRILOG A: OBRAZAC ISPITIVANJA UTJECAJA NA OKOLIŠ .....	22
10.2 PRILOG B: OBRAZAC ZA KATEGORIJU OKOLIŠA .....	24
10.3 PRILOG C: MINIMALNI UVJET ZA PROJEKTE KOJIMA ĆE TREBATI CJELOKUPNA PUO PREMA ODLUCI MINISTARSTVA ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE .....	25
10.4 PRILOG D: PREDLOŽAK ZA PLAN ZAŠTITE OKOLIŠA .....	27
10.5 PRILOG E: KONTROLNI POPIS PLANA ZAŠTITE OKOLIŠA (PZO).....	31
10.6 PRILOG F: MATERIJAL PZO .....	42

10.7	PRILOG G: IZVADCI ZAKONA O KEMIKALIJAMA (NN 18/13) .....	46
10.8	PRILOG H: PROPISI O PUO (NN 61/14) .....	48
10.9	Prilog I: IZVADCI IZ ZAKONA O ZAŠTITI ŽIVOTINJA (NN 135/06, 37/13, 125/13) 53	
10.10	PRILOG J: Zapisnik o javnoj raspravi .....	58

## **1 UVOD**

Ovo poglavlje Priručnika za upravljanje projektom predstavlja Okvir za upravljanje okolišem za Projekt poduzetničkog kapitala (VC) koji služi kao alat za ispitivanje pod-projekata financiranih na temelju smjernica za ispitivanje postupaka dubinskog snimanja utjecaja na okoliš.

Sva ulaganja i pod-zajmove koji će se osigurati temeljem VC projekta Korisnici Projekta (KP) trebaju podvrgnuti procesu pregleda utjecaja na okoliš koji uključuje postupke opisane u ovom. KP-ovi u sklopu VC projekta su: a) HAMAG-BICRO i b) društvo za upravljanje fondom (FMC). KP-ovi trebaju koristiti te postupke u pregledu i ocjeni pod-projekat, i kako bi obavijestili Krajnji korisnike o zahtjevima zaštite okoliša za ocjenu ulaganja/ pod-zajma, tako da se podprojekti mogu provoditi na ekološki prihvatljiv način. Ti postupci i zahtjevi uključuju regulatorne zahtjeve za propise o zaštiti okoliša Republike Hrvatske i politike zaštitnih mjera Svjetske Banke. Kako se FMC neće uspostaviti ocjenom projekta, JPP će se pobrinuti da provedba OUO-a postane standardna FMC operacija.

Ovo poglavlje započinje opisom VC projekta, njegovih ciljeva i glavnih komponenti. Zatim se promatraju Politike zaštitnih mjera Svjetske Banke i relevantne nacionalne politike. Imajući ta ograničenja u vidu, definiraju se neprihvatljive gospodarske aktivnosti. Poglavlja zatim detaljne opisuje proces pregleda okoliša. Razlikuju se tri glavna koraka: Ispitivanje utjecaja na okoliš, Procjena utjecaja na okoliš i Ublažavanje utjecaja na okoliš gdje je potrebno. Potrebni obrasci i kontrolni popisi uključeni su kao prilozi.

Nakon što završi proces pregleda okoliša i preporuke se inkorporiraju u podprojekt, odgovarajući će KP ocijeniti predloženi paket ulaganja/pod-zajma koji uključuje, gdje je to prikladno, Plan zaštite okoliša.

## **2 OPIS PROJEKTA**

Projekt poduzetničkog kapitala sastoji se od tri komponente.

### **Komponenta 1. Pilot fond poduzetničkog kapitala (15,5 milijuna EUR)**

Pilot Fond poduzetničkog kapitala strukturirat će se kao otvoreni fond u Hrvatskoj pod nadzorom HANFA-e. Isti se mora osnovati u skladu sa Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima. To će biti 10-godišnji fond denominiran u eurima, s mogućnošću produljenja od dvije godine. Fond će se sastojati od javnog i privatnog financiranja, u omjeru koji je u skladu s EU propisima o državnim potporama. Uspostavit će se u svrhu financiranja, u obliku vlasničkih ili kvazivlasničkih instrumenata, inovativnim malim i srednjim poduzetnicima (MSP-ima) s mjestom djelatnosti u Hrvatskoj. Fondom će upravljati privatni upravitelj fonda odabran putem međunarodnog natječajnog postupka. Pravni okvir za uspostavu fonda poduzetničkog kapitala u Hrvatskoj u skladu je sa standardima o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova Europske Unije (EU AIFM) i smatra se zdravim. Upravitelj fonda mora imati EU AIFM putovnicu, što znači da je ili registriran u Hrvatskoj ili ga je licencirala HANFA ili je registriran u drugoj državi članici i licenciralo ga je relevantno Regulatorno tijelo. U svrhu osiguranja komercijalne održivosti fonda, i njegova uzleta od strane privatnih ulagača, Vlada RH će osigurati finansijski doprinos za strukturu Fonda (do 3,5 milijuna EUR zajma koristit će se za pokriće naknada za upravljanje – zapravo, radi se o smanjenju troška za privatne ulagače iz naknada za upravljanje – kako bi se osigurala održivost strukture fonda)<sup>1</sup>.

### **Komponenta 2. Fond za poticanje ulaganja u kapital u ranoj fazi financiranja (2,5 milijuna EUR)**

Ova će komponenta osigurati 2,5 milijuna EUR za uspostavu Fonda za poticanje ulaganja u kapital u ranoj fazi financiranja („*Seed Co-Investment Fund*“). Fond za poticanje ulaganja bit će otvoreni fond s početnim kapitalom od 2,5 milijuna EUR koji će se financirati sredstvima zajma Svjetske banke. Njime će upravljati provedbena agencija cijelog Projekta, HAMAG-BICRO. Cilj ove komponente je ojačati ranu fazu ulagačke industrije u Hrvatskoj osiguranjem manjih iznosa financiranja poduzetničkog kapitala uz ulagače na tržištu kao što su ulagači anđeli i inkubatori. Predviđeno je da fond osigura manje iznose financiranja od onih koji će biti na raspolaganju kroz Fond poduzetničkog kapitala. Očekuje se da će Fond osigurati od 30 - 200 tisuća EUR (vrijednost transakcije; maksimalno 300 tisuća EUR po korisniku) fleksibilnog financiranja duga mladim MSP-ima s visokim intenzitetom znanja koji djeluju u Hrvatskoj. Konkretno, Fond će osigurati financiranje putem zajmova koji će se podrediti drugim nositeljima duga, i neće zahtijevati kolateral. Zajam će se plaćati iz prihoda od ulaganja tijekom 15-godišnjeg trajanja zajma. Predviđeno je da uvjeti zajma budu da se početni prihodi iz ulaganja proporcionalno isplate suulagaču(ima) i HAMAG-BICRO-u. Nakon što dobit od ulaganja premaši zahtijevanu stopu (6 posto), naknadni prihodi distribuirat će se asimetrično u korist suulagača. Nakon što se dosegne zahtijevana stopa, HAMAG-BICRO bi dobivao oko 10 posto svakih dodatnih prihoda od ulaganja.

---

<sup>1</sup> To znači da je neto iznos raspoloživ za ulaganje temeljem VC fonda 12 milijuna EUR.

### **Komponenta 3. Tehnička pomoć (1,5 milijuna EUR)**

Ova bi se komponenta programa uspostavila kao pomoć u stvaranju i upravljanju programom. Ova komponenta imat će pet pod-komponenti.

- a) Pod-komponenta 3.1: Globalna savjetodavna mreža (400 tisuća EUR). Cilj ove pod-komponente je uspostaviti mrežu stručnjaka koji će davati savjete i vodstvo za provedbu oba fonda osmišljena temeljem ovog Projekta (Pilot fond poduzetničkog kapitala i Fond za poticanje ulaganja u kapital u ranoj fazi financiranja).
- b) Pod-komponenta 3.2: Izgradnja kapaciteta i umrežavanje (400 tisuća EUR). Cilj ove pod-komponente je dvojak. Prvo, razviti ljudske kapacitete glavnih sudionika u ranoj fazi finansijske industrije u Hrvatskoj; kao što su osoblje HAMAG-BICRO-a, ulagači i poduzetnici. Drugo, jačati društveni kapital i mreže – lokalne i globalne inkubatore, akceleratore, mreže poslovnih anđela, usluge traženja partnera, poduzetnike i veće ulagače.
- c) Pod-komponenta 3.3: Praćenje i ocjena (100 tisuća EUR). Cilj ove pod-komponente je osigurati odgovornost u korištenju državnih sredstava, i pružati vodstvo o tome kako se program može unaprijediti.
- d) Pod-komponenta 3.4: Projektno upravljanje (600 tisuća EUR). Ova pod-komponenta financirat će nužne aktivnosti za uspostavu JPP-a, upravljanje i provedbu projekta, te izvršavanje aktivnosti na terenu.

Prihvatljivi prijavitelji su MSP-i koji se bave inovativnim aktivnostima u cilju stvaranja novih (ili nadogradnje postojećih) proizvoda (robe ili usluga), procesa, marketinških metoda i/ili poslovnih modela.

## **3 POLITIKE ZAŠTITNIH MJERA SVJETSKE BANKE RELEVANTNE ZA PROJEKT**

Politike ekoloških i socijalnih zaštitnih mjera Svjetske Banke temelju su njezine potpore održivom suzbijanju siromaštva. Cilj ovih politika sprječavanje je i smanjenje nepotrebnih štetnih posljedica za ljude i okoliš u razvojnem procesu. Ovim politikama zaposlenicima Banke i korisnika daju se smjernice za prepoznavanje, pripremu i provedbu programa i projekata.

Tijekom procjene VC projekta pokrenute su dvije politike zaštitnih mjera Svjetske Banke.

**OP/BP 4.01** Pokreće se Procjena utjecaja na okoliš. Predviđen je cjelokupni OUO, slijedom politika Svjetske Banke o konzultacijama i otkrivanju, i unaprijed pripremljena ocjena projekta. OZO će biti dio Priručnika za upravljanje projektom. Neće se podržati Projekti

Kategorije A. Pripremit će se Procjene utjecaja na okoliš (EA-ovi) / Planovi za upravljanje okolišem (PZO-ovi) za podprojekte koji će se financirati i koji će se svrstati u Kategoriju B.

**OP/ BP 4.12** Prisilne iseljavanje. Projekt ne pokreće OP 4.12. Stoga, u projektu ne mogu sudjelovati potencijalni korisnici ukoliko je za aktivnosti koje će se financirati u okviru projekta potrebna kupnja zemljišta. Dozvoljena bi bila obnova i rekonstrukcija (koja može obuhvaćati rušenje neodgovarajućih objekata i izgradnju novih) postojećih objekata unutar postojećeg tlocrta. Ako se rekonstrukcijom na bilo koji način prelazi tlocrt postojeće građevine, KP-ovi moraju osigurati da na dodatne korištenom zemljištu nema tereta (tj. nema ilegalnih stanara i ometanja posjeda te nema potrebe za deložiranjem stanara) te osigurati dokaz u obliku fotografija i vlasništva. KP-ovi trebaju prije odobrenja svakog podprojekta kod kojeg bi se mogla pojaviti takva pitanja moraju provjeriti postojanje tereta.

**OP 17.50** Pokreće se Politika objavljivanja podataka u odnosu na OZO i EAs/PZOs za podprojekte koji će se financirati.

## 4 POLITIKA ZAŠTITE OKOLIŠA RH

Hrvatska politika zaštite okoliša snažno je oblikovana usvajanjem okvira održivog razvoja i ulaskom u EU. Strategija za održivi razvoj Republike Hrvatske (NN 30/09) predlaže koncept razvoja koji je u potpunosti sukladan sa EU Strateškim smjernicama Zajednice o koheziji, koja promovira sinergije između gospodarskih, socijalnih i ekoloških dimenzija.

Hrvatska koristi mješavinu instrumenata za provedbu državne politike zaštite okoliša. Pravni instrumenti kao što su Procjena utjecaja na okoliš (PUO) i strateška Procjena utjecaja na okoliš osiguravaju primjenu preventivnih radnji i koncepta održivog razvoja u operativnom smislu.

PUO je postupak procjene prihvatljivosti namjeravanog zahvata (projekta) za okoliš. Ona utvrđuje svaki izravni ili neizravni učinak projekta na sastvance okoliša (tlo, voda, zrak, itd.) te na prirodnu i kulturnu baštinu kao i mjere ublažavanja potrebne za smanjenje učinaka zahvata na najmanju moguću mjeru i ostvarenje najboljeg mogućeg očuvanja kvalitete okoliša. Proces procjene vrši se u ranoj fazi planiranja projekta, prije izdavanja lokacijske dozvole ili drugog odobrenja za zahvat za koji nije potrebne izdavanje lokacijske dozvole.

Kao država članica Europske Unije, Hrvatska je uskladila svoje zakonodavstvo zaštite okoliša s pravnom stečevinom (*aquis*) zaštite okoliša Europske Unije. Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13) i Uredba o PUO (NN 61/14) propisuje provedbu PUO procesa. Stupanjem na snagu tih propisa, Hrvatska je osigurala usklađenost s relevantnim EU direktivama: Direktiva Vijeća 85/337 / EEZ od 27. lipnja 1985. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš, izmijenjena Direktivom Vijeća 97/11/EZ od 3. ožujka 1997., i Direktivom 2003/35/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003.

PUO je obavezna za Kategorije projekata navedene u Prilogu I Uredbe o PUO. Popis zahvata uključen u Prilogu II, kao sastavni dio Uredbe, određuje projekte za koje je potrebno provesti PUO pod nadležnošću Ministarstva zaštite okoliša i prirode (MZOP). Popis zahvata uključen u Prilogu III navodi zahvate za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, a za koju je nadležno upravno tijela u županiji ili u Gradu Zagrebu.

Usvojeni propisi također se temelje na odredbama Konvencije o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica, koji je Republika Hrvatska ratificirala (NN Međunarodni ugovori 6/96).

## **5 AKTIVNOSTI KOJE OPĆENITO NISU PRIHVATLJIVE ZA FINANCIRANJE SREDSTVIMA IBRD-A**

1. Trgovina divljim životinjama i proizvodima od divljih životinja zabranjenih konvencijom CITES,
2. Puštanje genetski izmijenjenih organizama u prirodni okoliš,
3. Proizvodnja, distribucija i prodaja zabranjenih pesticida i herbicida,
4. Puštanje mreža potegača u more,
5. Proizvodnja, obrada i odlaganje radioaktivnih proizvoda,
6. Pohrana, obrada i zbrinjavanje opasnog otpada,
7. Proizvodnja opreme i alata koji sadržavaju freone (CFC), halone i ostale tvari sukladne Protokolu iz Montreala,
8. Proizvodnja električne opreme koja sadržava poliklorirane-bifenole (PCB) u omjeru koji nadmašuje 0,005 % težine,
9. Proizvodnja proizvoda koji sadržavaju azbest,
10. Nuklearni reaktori i njihovi dijelovi,
11. Duhan, neprerađen ili prerađen,
12. Strojevi za preradu duhana, te
13. Proizvodnja vatrenog oružja.

## **6 KATEGORIJE ISPITIVANJA UTJECAJA NA OKOLIŠ**

Ovisne o vrsti, lokaciji, osjetljivosti i opsegu podprojekta te prirodi i značaju njegovog potencijalnog utjecaja na okoliš, predloženi se podprojekt klasificira u jednu od sljedeće četiri kategorije.

Sljedeći primjeri Krajnjih korisnika/podprojekta i njihova preložena kategorizacija samo je indikativne prirode. Kategorizaciju svakog projekta potrebne je zasebne preispitati i potvrditi, kako bi se mogla procijeniti njihova prikladnost u vezi vrsti podprojekta koji se zapravo podnose KP-ovima. Kako je nemoguće da je ta lista neiscrpna, podprojekte koji se

ne mogu svrstati u jednu od nižih kategorija potrebne je uputiti u JPP kako bi ih se proslijedilo specijalistu za zaštitu okoliša Svjetske Banke za daljnje smjernice.

## 6.1 KATEGORIJA A

AKTIVNOSTI KOJE SE NEĆE FINANCIRATI PUTEM VLASNIČKIH I/ILI KVAZIVLASNIČKIH ULAGANJA ILI UVJETNIH ZAJMOVA /SHEMOM PODZAJMOVA

Predloženi podprojekt svrstava se u ovu kategoriju ako postoji vjerojatnost da će imati izrazito značajne, raznovrsne i/ili dugoročne negativne učinke na ljudsko zdravlje i prirodni okoliš čije je razmjere teško utvrditi u fazi identifikacije podprojekta. Ti učinci mogu imati utjecaj i na područja šira od samih lokacija podprojekata. Mjere za smanjenje takvih rizika po okoliš mogu biti složene i skupe.

Ovi se projekti podudaraju s Prilogom 1 nacionalne Uredbe o PUO (NN 61/14). Uz to, projekti koje karakterizira osjetljivost utjecaja na okoliš planirane lokacije i okruženja te značajna priroda i značaj učinaka bit će isključeni.

Kao što je dogovorene u pripremi i ocjeni projekta, podprojekti Kategorije A neće se podržati u sklopu VC projekta.

## 6.2 KATEGORIJA B

Predloženi podprojekt klasificira se u Kategoriju B ukoliko su njegovi potencijalni negativni ekološki utjecaji na stanovništvo ili ekološki važna područja manji od negativnih utjecaja projekata iz Kategorije A. Ti učinci su specifični za lokaciju; mali broj istih je nereverzibilan, ukoliko je to uopće moguće; u većini slučajeva, mjere ublažavanja negativnih utjecaja mogu se pune lakše osmisliti nego za podprojekte iz Kategorije A. Iako su aktivnosti intenzivnog znanja u fokusu projekta, mogu se predložiti i druge vrste ulaganja te će se iste ispitivati od slučaja do slučaja uzimajući u obzor da opseg PO za podprojekt Kategorije B može varirati od podprojekta do podprojekta. Opseg PO za podprojekt iz Kategorije B može varirati od jednog do drugog podprojekta poput PO za Kategoriju A, ona ispituje potencijalne negativne i pozitivne utjecaje podprojekta na okoliš i preporuča potrebne mjere kako bi se spriječilo, smanjilo na najmanju moguću mjeru, ublažilo ili pronalazilo zamjene za negativne utjecaje i unaprijedilo poštivanje ekoloških propisa

### 6.2.1 KATEGORIJA B+

AKTIVNOSTI KATEGORIJE B+ KOJE SE MOGU FINANCIRATI PUTEM VLASNIČKIH I/ILI KVAZIVLASNIČKIH ULAGANJA ILI UVJETNIH ZAJMOVA / SHEMOM PODZAJMA, OVISNO O POZITIVNOM ZAKLJUČKU PUO OD STRANE MINISTARSTVA ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE ILI UKLJUČUJU PROJEKTE S KRATKOROČNIM UTJECAJIMA NA OKOLIŠ (POTREBAN JE PUO IZVJEŠTAJ I/ILI PZO)

One uključuju podprojekte koji mogu imati značajne, negativne i/ili kratkoročne utjecaje na okoliš, veličinu kojih je teško odrediti u fazi identifikacije podprojekta. Cjelokupnu PUO (ako

je preporuča MZOP, ili je uključena u priloga 2 ili 3 Nacionalne uredbe o PUO) (vidi prilog C), ili PZO (vidi prilog D) pripremio bi ulagač/Krajinji korisnik. Troškovi mjera ublažavanja uključili bi se u PUO / PZO i po mogućnosti inkorporirali u natječajnu dokumentaciju. Ako KP utvrđi da nije lako klasificirati projekt, konzultirat će se s JPP i Svjetskom Bankom. Dokumenti dubinskog snimanja utjecaja na okoliš također bi po mogućnosti opisali i procijeniti fazu testiranja proizvoda.

### **6.2.2 KATEGORIJA B-**

**AKTIVNOSTI KATEGORIJE B- KOJE SE MOGU FINANCIRATI PUTEM VLASNIČKIH I/ILI KVAZIVLASNIČKIH ULAGANJA ILI UVJETNIH ZAJMOVA /SHEME PODZAJMA (POTREBAN PO IZVJEŠTAJ i PZOS)**

Ova Kategorija uključuje podprojekte koji mogu imati srednje razine redovnih i slučajnih emisija te tipične jednostavne učinke vezane za izgradnju. Oni mogu uključivati:

- a) sva izgradnja zgrada ili bilo koje infrastrukture koja nije uključena u Prilogu 2 ili 3 nacionalne uredbe o PUO za koju se pripremaju cjelokupne PZO;
- b) sva fizička ulaganja (obnova, renoviranje, itd.) postojećih zgrada za koje bi bila primjenjiva kontrolni popis PZO;
- c) svi podprojekti koji uključuju montažu za koju se priprema Materijalni plan zaštite okoliša (MPZO). Taj MPZO uključuje utvrđivanje materijala i procesa koji se koriste (mehanički, kemijski, itd.), te dobre laboratorijske i inženjerske prakse. Uz kontrolni popis potrebne je priložiti Ispravu o prijevozu opasne tvari i upute o posebnim mjerama sigurnosti (MSDS) za sve korištene opasne kemikalije. Dokumenti dubinskog snimanja utjecaja na okoliš također po mogućnosti bi opisali i procijenili fazu testiranja;
- d) svi podprojekti koji uključuju korištenje kancerogenih, mutagenih i teratogenih tvari, također i korištenje životinja za testiranje koje se mogu koristiti za bionauku, medicinsko ili farmaceutsko istraživanje na primjer, detaljne će opisati prakse rukovanja zajedno s tehnikama nabave i zbrinjavanja. Uz to, sve licence za rukovanje tim materijalima i akreditaciju laboratorija potrebne je podnijeti uz kontrolni popis MPZO-a. Iste prakse slijedile bi se i da se testiranje vrši na laboratorijskim životinjama.

### **6.3 KATEGORIJA C**

**AKTIVNOSTI KOJE SE MOGU FINANCIRATI PUTEM VLASNIČKIH I/ILI KVAZIVLASNIČKIH ULAGANJA ILI UVJETNIH ZAJMOVA /SHEMOM PODZAJMOVA**

One uključuju podprojekte za koje se očekuje da su im učinci na okoliš zanemarivi, za koje ne bi bila potrebna PO. Primjeri takvih aktivnosti su razvoj IT softvera i ostali nefizički intelektualni poslovi.

## **7 POSTUPCI PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ**

Provjera okolišnih elemenata je prvi korak u procesu dubinskog snimanja utjecaja na okoliš tijekom procjene prijave Krajnjeg korisnika. Svrha je odrediti rizik za okoliš povezan s predloženim podprojektom, odbiti prijave koje su neprihvatljive zbog prirode predloženih aktivnosti, klasificirati prihvatljive prijave kategorijom utjecaja na okoliš te utvrditi vrstu dokumenta dubinskog snimanja utjecaja na okoliš koji će biti potreban. Ispitivanje utjecaja na okoliš se temelji na Obrascu za ispitivanje utjecaja na okoliš (Prilog A).

U VC projektu postojat će dvije vrste prijava:

- a) Prijave za vlasnička i/ili kvazivlasnička ulaganja od strane fonda poduzetničkog kapitala** (vidi komponentu 1); i
- b) Prijave za podprojekte izravno financirane od strane HAMAG-BICRO-a** (vidi komponentu 2)

### **a) Prijave za vlasnička ulaganja od strane fonda**

Krajnji korisnik zajma/podprojekta će dostaviti dovoljne informacije da VCF može odrediti kategoriju utjecaja na okoliš predloženog podprojekta ispunjavanjem Obrasca za ispitivanje utjecaja na okoliš (Prilog A). Rezultati Ispitivanja utjecaja na okoliš prikazuju se u Obrascu kategorije utjecaja na okoliš (Prilog B), koji ispunjava VCF, i podnijeti JPP-u i Krajnjem korisniku.

Izvještaj o ispitivanju treba opisivati relevantne aspekte koje je potrebne riješiti tijekom procjene, posebne kad se radi o testiranju životinja i uporabi kancerogenih i mutagenih tvari. Ako je potrebno, VCF i/ili JPP će tražiti dodatne informacije uporabom obrasca priloženog u Prilogu B. Specijalist za zaštitu okoliša Svjetske Banke prisne će surađivati s tvrtkom upraviteljem fonda u određivanju odgovarajuće kategorija utjecaja na okoliš te u skladu s time dati prijedloge / savjete.

Ove prijave mogu uključivati zahtjev za konzultiranjem Ministarstva zaštite okoliša i prirode o tome je li PUO potreban za planirani projekt. Ako je tako, PUO će se pripremiti s ostalom tehničkom dokumentacijom (projekt, dozvole, natječajna dokumentacija, itd.) za financiranje.

### **b) Prijave za podprojekte koje direktno financira HAMAG-BICRO**

Rezultati Ispitivanja utjecaja na okoliš prikazuju se na Obrascu kategorije utjecaja na okoliš (Prilog B), koju ispunjava HAMAG-BICRO i šalje se JPP-u i Krajnjem korisniku. Putem Obrasca za ispitivanje utjecaja na okoliš (Prilog A), Krajnji korisnik će dostaviti dovoljne informacije da HAMAG-BICRO može odrediti kategoriju utjecaja na okoliš predloženog podprojekta. Prijavni obrazac opisan u Prilogu A bit će dio paketa za prijavu pod-zajma.

Izvještaj o ispitivanju treba opisivati relevantne aspekte koje je potrebne riješiti tijekom procjene, posebne kad se radi o testiranju životinja i uporabi kancerogenih i mutagenih tvari. U obrascu priloženom u Prilogu B, HAMAG-BICRO i/ili JPP će prema potrebi tražiti dodatne informacije.

## **8 PROCJENA OKOLIŠA – DOKUMENTI ZA DUBINSKO SNIMANJE UTJECAJA NA OKOLIŠ**

Procjena okoliša (PO) je proces kojeg provodi Krajnji korisnik s ciljem identifikacije, predviđanja, procjene i ublažavanja utjecaja na okoliš i rizika koji mogu proizaći iz predloženog podprojekta. Svrha PO-a je prepoznati utjecaje/posljedice po okoliš u ranoj fazi pripreme podprojekta tako da se mogu uključiti u razradu samog podprojekta. Opseg PO-a ovisit će o kategoriji utjecaja na okoliš koja se dodjeljuje svakom podprojektu, ipak, svrha bilo koje vrste procjene identifikacija je načina poboljšanja podprojekata u ekološkom smislu putem minimiziranja, ublažavanja ili pronalaženja zamjena za negativne utjecaje. Sami PZO služi kao Izvještaj o Procjeni utjecaja na okoliš ili bi trebao biti sastavni dio Izvještaja o Procjeni utjecaja na okoliš, koji navodi rizike za okoliš povezane sa specifičnim vrstama podprojekta i propisati mjere ublažavanja. PO će također opisati korake koji su poduzeti za javnu raspravu.

### **8.1 VRSTE DOKUMENATA PO KATEGORIJI UTJECAJA NA OKOLIŠ PODPROJEKTA**

Za Kategoriju B +

Mogu se tražiti tri vrste dokumenata:

- a) Cjelovita PUO bi bila potrebna za kategoriju B+ ako je predloženi projekt naveden u Prilogu 2 ili 3 Nacionalne uredbe o PUO (NN 61/14) i MZOP ili nadležno upravno tijelo u županiji, odnosno u Gradu Zagrebu je dao pozitivne mišljenje. PUO će se pripremiti u skladu s nacionalnom uredbom te će proći kroz postupak nacionalnog odobrenja. Uz PUO, Krajnji korisnik će pripremiti PZO kako bi se ispunio postupak zaštitnih mera Svjetske Banke. To znači dvije javne objave koje traže komentare (prva na okvir PUO i druga na konačni nacrt), a zatim javnu raspravi o PUO i PZO.

Za Kategoriju B – očekuje se jedva vrsta dubinskog snimanja utjecaja na okoliš

- a) Materijalni plan zaštite okoliša (MPZO) (Prilog F). Ova kontrolni popis obuhvaća identifikaciju korištenih materijala i procesa (mehanički, kemijski, itd.), te dobrih laboratorijskih i inženjerskih praksi. Uz kontrolni popis potrebne je dostaviti i MSDS za sve korištene opasne kemikalije. Dokumenti dubinskog snimanja utjecaja na okoliš također bi prema potrebi opisivali i procijenili fazu testiranja.
- b) PZO će se pripremiti za kategoriju B – podprojekti koji uključuju izgradnju novih zgrada i infrastrukture koja nije obuhvaćena u Prilogu 2 ili 3 Nacionalne uredbe o

PUO (NN 61/14). PZO će proći jedne javne objavljuvanje i raspravu. Sadržaj PZO-a definiran je u Prilogu D.

- c) PZO kontrolni popis pripremit će se za obnovu zgrada koja nije uključena u prilogu 2 ili 3 Nacionalne uredbe o PUO (NN 61/14). Dokument će se javne objaviti i zatražiti pisani komentari. Uzorak PZO kontrolne piste za obnovu prikazan je u Prilogu E.
- d) Opis praksi za tehnike rukovanja, nabave i zbrinjavanja, zajedno s MPZO, potrebne je pripremiti za aktivnosti koje koriste kancerogene, mutagene i teratogene tvari. Uz to, sve licence za rukovanje tim materijalima i akreditaciju laboratorija potrebne je podnijeti uz MPZO ili bilo koji drugi potreban dokument dubinskog snimanja utjecaja na okoliš.

## **8.2 OBRADA PROJEKATA KOJI SE BAVE BIOLOŠKI OPASNOSTIMA I ONIMA S ETIČKIM PITANJIMA**

Potpore projektima u bio tehnologijama može uključivati znanstveno, medicinsko i farmaceutsko istraživanje koje će se baviti s biološkim opasnostima kao i testiranjem životinja.

### **8.2.1 BIOLOŠKA SREDSTVA**

Biološka sredstva predstavljaju potencijal za bolesti ili ozljedu zbog jedne akutne izloženosti ili kroničnog ponavljelanog izlaganja. Biološke opasnosti moraju se najučinkovitije spriječiti provedbom sljedećih mjera:

- Ako priroda aktivnosti dozvoli, korištenje štetnih bioloških sredstava treba se izbjegavati i zamijeniti sredstvom koje, pod normalnim uvjetima korištenja, nije opasno ili je manje opasno za radnike. Ako se korištenje štetnih sredstava ne može spriječiti, potrebno je poduzeti mjere opreza kako bi se rizik od izloženosti sve na najmanju moguću mjeru i održao ispod međunarodno uspostavljenih i priznatih granica izloženosti.
- Potrebno je osmisliti, održavati i upravljati radnim procesima, inženjeringom i administrativnim kontrolama za izbjegavanje ili minimiziranje otpuštanja bioloških sredstava u radno okruženje. Broj djelatnika koji su izloženi ili bi mogli biti izloženi potrebno je držati na minimumu.
- Poslodavac bi trebao pregledati i procijeniti poznatu i sumnjivu prisutnost bioloških sredstava na radnom mjestu te provoditi odgovarajuće sigurnosne mjere, nadzor, obuku i programe verifikacije treninga.
- Potrebno je osmisliti, održavati i upravljati mjerama za eliminaciju i kontrolu opasnosti iz poznatih i sumnjivih bioloških sredstava na radnom mjestu u bliskoj suradnji s lokalnim zdravstvenim vlastima te prema priznatim međunarodnim standardima.

Poslodavac treba stalno poticati i provoditi najvišu razinu higijene i osobne zaštite. Rad koji uključuje sredstva potrebno je ograničiti samo na one osobe koje su prošle specifičnu provjerljivu obuku za rad s i kontrolu takvih materijala.

Kako su hrvatski zakonski propisi u skladu sa zakonskim propisima EU, laboratoriji koji se prijavljuju za potporu podprojekta trebaju uz relevantni dokument o dubinskom snimanju dostaviti i sljedeće:

- Vrstu i količinu korištenog biološkog sredstva
- Licencu za korištenje istog
- Opisati prakse rukovanja takvim materijalima, posebno prakse zbrinjavanja
- Opisati prakse pohrane i rukovanja
- **Sve ostalo definirane Zakonom o kemikalijama (Narodne novine 18/13) – vidi Prilog G**

### 8.2.2 ETIČKA PITANJA

Etička pitanja s kojima se suočavaju farmaceutske ili biotehnološke tvrtke potencijalno su složena i jako ovise o poslovnoj djelatnosti. Ta pitanja mogu uključiti testiranje životinja.

Preporučeni pristupi bioetičkog upravljanja obuhvaćaju:

- Dobro uspostavljene etičke mehanizme uključujući predanost upravljanju; pristup i korištenje vanjske ekspertize (npr. konzultanti i savjetodavni odbori); internu obuku i mehanizme odgovornosti; komunikacijske programe za odnos s dobavljačima i vanjskim dionicima; te mehanizmi ocjene i izvještavanja;
- Pridržavanje međunarodno prihvaćenih etičkih načela koja se primjenjuju na genetsko istraživanje, klinička ispitivanja koja uključuju ljude, i sve ostale aktivnosti s kritičnim bioetičkim pitanjima;
- Korištenje životinja u eksperimentalne i znanstvene svrhe potrebno je provoditi u skladu s dobrom industrijskom praksom i hrvatskim Zakonom o zaštiti životinja (priloženi članci) koji uključuju smanjenje broja životinja koji se koristi u svakoj studiji na apsolutni minimum potreban za dobivanje valjanih rezultata te usavršavanje korištenja životinja za istraživanje kako bi se koristili manje bolni i najmanje invazivni postupci kad god je to moguće.

Kako su hrvatski zakonski propisi u skladu sa zakonskim propisima EU, laboratoriji koji se prijavljuju za potporu podprojekta trebaju uz relevantni dokument o dubinskom snimanju dostaviti i sljedeće:

- Vrstu i broj korištenih životinja
- Licencu za korištenje istog
- Opisati prakse tretiranja životinja, posebno prakse zbrinjavanja
- Opisati nabavu životinja
- Opisati prakse pohrane i rukovanja

- Sve ostalo definirane Zakonom o zaštiti životinja (Narodne novine 135/06, 37/13, 125/13) – *vidi Prilog I*

## 9 PROCES PROCJENE ZAŠTITE OKOLIŠA (ULOGA KP-OVA, JPP-A I SVJETSKE BANKE)

### 9.1 KORACI PROCESA

Svi Krajnji korisnici/podprojekti slijedit će proces pregleda okoliša koji shematski prikazan niže.

KORAK 1: Krajnji korisnik priprema inicijalnu prijavu podprojekta, ispunjavanjem, između ostalog, Obrazac ispitivanja utjecaja na okoliš prikazan u Prilogu A. Nakon neformalnog razgovora s KP-em, u kojem KP upozorava krajnjeg korisnika na zahtjeve vezane uz procjenu utjecaja na okoliš, KP prema potrebi pomaže krajnjem korisniku u ispunjavanju Obrasca ispitivanja utjecaja na okoliš. U ovoj je fazi krajnji korisnik odgovoran za pokretanje razgovora s MZOP-om radi ispunjenja lokalnih i nacionalnih zahtjeva vezanih uz procjenu utjecaja na okoliš (kao što je potvrda o stimuliranja ulaganja i/ili drugo službeno odobrenje/dozvole). Krajnji korisnik je odgovoran za pribavljanje odgovarajućih dozvola i licenci potrebnih prema nacionalnom zakonu kako bi se omogućio postupak dobivanja potvrde od strane MZOP-a. Ti zahtjevi razmatraju se zasebno, no istovremeno sa zahtjevima koji su ovdje prikazani, a njihovo ispunjenje odgovornost je krajnjeg korisnika.

KORAK 2: KP ispituje podprojekt i obavještava krajnjeg korisnika o kategoriji utjecaja na okoliš (Prilog B) i daje informacije o popratnim uvjetima za obradu zahtjeva za podprojekt / podzajam.

KORAK 3: Krajnji korisnik, ili njegovi savjetnici, podnosi dokument o dubinskom snimanju utjecaja na okoliš (ako je prikladno). Ako je potrebno, krajnji korisnik će pribaviti pozitivni izvještaj o PUO, od MZOP-a, u skladu s važećim propisima o zaštiti okoliša za djelatnosti navedene u Kategoriji B +.

KORAK 4: KP pregledava dokument o dubinskom snimanju utjecaja na okoliš koji je zaprimila te izvještava krajnjeg korisnika o svojim zaključcima. KP izdaje odobrenje nakon što analizu ocijenit zadovoljavajućom. U slučaju da će se koristiti kancerogene, teratogene ili mutagene tvari, kao i provoditi testiranje životinja, KP će obavijestiti JPP i SB o kvaliteti dokumenta o dubinskom snimanju utjecaja na okoliš.

KORAK 5: Krajnji korisnik uključuje preporuke i komentare dane u analizi u razradu svog podprojekta i plan provedbe, uključujući pripadajuću procjenu troškova.

KORAK 6: KP finalizira paket prijave za podprojekt /podzajam, uključujući relevantnu dokumentaciju o utjecaju na okoliš.

KORAK 7: KP prati provedbu plana ublažavanja PUO (ako je potrebno) i izvještava JPP.

## **9.2 JAVNA RASPRAVA I OBJAVLJIVANJE PODATAKA**

OZO je obavljen na web stranici HAMAG-BICRO-a na engleskom i hrvatskom jeziku \_\_\_\_\_ 2015. godine, a tiskana je verzija dostupna na recepciji HAMAG-BICRO-a u Planinskoj 1, Zagreb.

Nacrt dokumenta, zajedno s pojedinačnim pozivima, poslane je ključnim dionicima u projektu. Sastanak o javnoj raspravi održan je u prostorijama \_\_\_\_\_, \_\_\_\_ ožujka te je odobren dodatni rok za slanje komentara. Odgovoreno je na sve pisane komentare i pitanja postavljene u javnoj raspravi, zatim su sažeti i priloženi OZO-u kao prilog. Tek tada se OZO može smatrati konačnom verzijom.

Zapisnik o javnoj raspravi u Prilogu G prikazuje proces i ishod javne rasprave i objavljivanja OUO-a.

Svaki PUO/ PZO / PZO kontrolni popis pripremljen za pojedinačne podprojekte morat će se javno objaviti prije nego HAMAG-BICRO odobri podprojekt. Tražit će se komentari na objavljene dokumente. Objavljivanje unutar Hrvatske vršit će se putem internet stranice HAMAG-BICRO-a te se oglasi u lokalnim novinama mogu koristiti kao sredstvo za pozivanje javnosti da dostavlja komentare o istim dokumentima. Za Kategoriju B+, uz javno objavljivanje i poziv na dostavu komentara, održat će se javna rasprava u obliku sastanka.

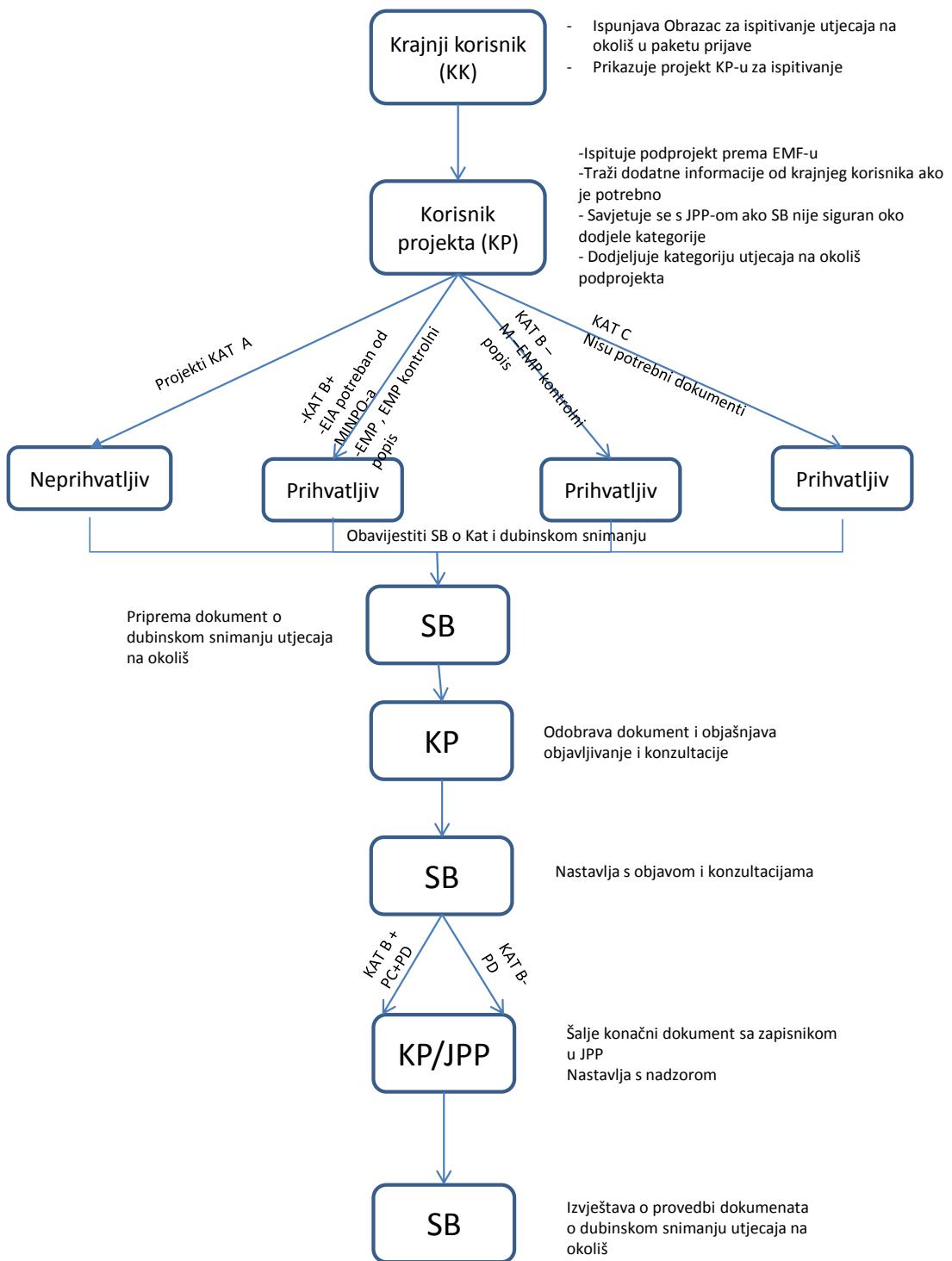
## **9.3 PRETHODNI PREGLED I NAKNADNI PREGLED – SB/JPP**

Postupci ocjene i pregleda utjecaja na okoliš bit će podložni pregledu od strane JPP i nadzornih i preglednih misija SB-a. SB će vršiti:

- a) prethodni pregled i odobravanje svih podprojekta koji potпадaju u Kategoriju B+ i za koje su potrebne cjelovite PUO i PZO,
- b) prethodni pregled prvih pet (5) Kategorija B- podprojekata pod svakim KP-om,
- c) prethodni pregled svih projekata koji uključuju testiranje životinja, kancerogene, teratogene ili mutagene tvari;
- d) naknadni pregled za sve ostale projekte.

Pregled evaluacija osigurat će da: je rad na zadovoljavajućoj razini, kad je to bilo prikladno sudjelovala je zajednica, date su odgovarajuće preporuke, sva je dokumentacija propisno ispunjena i evidentirana i da su ispunjeni uvjeti odobravanja od strane MZOP-a. Za vrijeme pripreme i provedbe VC projekta, JPP će zajedno s predstavnicima SB-a nadzirati ukupni proces ispitivanja i provedbu preporuka o zaštiti okoliša za odabrane krajnje korisnike/podprojekti. Nadzorni tim JPP-a i SB-a također će pregledati, ad-hoc, dokumentaciju o utjecaju na okoliš. Stoga KP-ovi trebaju čuvati datoteku sa svom tom dokumentacijom i prema potrebi je proslijediti JPP-u. Prethodne terenske posjete provodit će IBRD i HAMAG-BICRO za sve podprojekte za koje nije lako odrediti kategorizaciju / proces ispitivanja.

Na sljedećim stranicama prikazan je dijagram koraka kao i odgovornosti različitih strana.



## 9.4 IZVJEŠTAVANJE

HAMAG-BICRO (or KP-ovi ili JPP) će obavijestiti Svjetsku banku o primijenjenom dubinskom snimanju utjecaja na okoliš kroz općenito izvještavanje o napretku projekta. Svjetska banka će pratiti učinkovitost zaštite okoliša HAMAG-BICRO-a i VCF-a putem redovnog pregleda njihovih izvještaja kao i nadzora ukupnog procesa ispitivanja i provedbe preporuka o zaštiti okoliša za odabrane podprojekte, uključujući nasumične posjete lokacijama podprojekta. Cilj takve prakse nadzora je osigurati da: rad je na zadovoljavajućoj razini, gdje je moguće sudjelovala je zajednica, dane su odgovarajuće preporuke, sva je dokumentacija propisno ispunjena i evidentirana i da su ispunjeni uvjeti odobravanja od strane ovlaštenih tijela. Stoga će KP-ovi propisno čuvati datoteku sa svom dokumentacijom o podprojektima i prema potrebi je stavljati je na raspolaganje Svjetskoj banci.

## 9.5 ODGOVORNOSTI KLJUČNIH SUDIONIKA

Uloga Krajnjeg korisnika, Korisnika projekta, JPP i SB opisana je u tablici niže.

Sudionik	Aktivnost	Popratna dokumentacija
Krajnji korisni	<ul style="list-style-type: none"><li>• Podnošenje koncepta podprojekta KP-u</li><li>• Dogovaranje i financiranje dokumenta o dubinskom snimanju utjecaja na okoliš</li><li>• Pribavljanje potrebnih dozvola/licenci</li><li>• Provedba i financiranje dubinskog snimanja utjecaja na okoliš</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Kopije dozvola, licence</li><li>• Izjava o odobrenju</li><li>• Periodički izvještaji i izvještaj o završetku podprojekta</li></ul>
Korisnik projekta (KP-ovi)	<ul style="list-style-type: none"><li>• Finalizacija obrazac ispitivanja utjecaja na okoliš, dodjeljuje kategoriju utjecaja na okoliš</li><li>• Pregled paketa prijave za podzajam imali potrebnu dokumentaciju o utjecaju na okoliš i licence/dozvole državnih tijela</li><li>• Čuvanje potpunih datoteka dokumentacije o utjecaju na okoliš za pregled od strane JPP i SB</li><li>• Sukladnost nadzora s planovima ublažavanja (ako je potrebno)</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Uključiti informacije o utjecaju na okoliš u prijavu za podzajam</li><li>• Uključiti informacije o praćenju / nadzoru utjecaja na okoliš u redovito izvještavanje o portfelju JPP-u</li><li>• Uključiti dokumentaciju o utjecaju na okoliš u normalnu evidenciju o KP-u</li><li>• Periodički izvještaji o praćenju / nadzoru (prema potrebi)</li></ul>
JPP	<ul style="list-style-type: none"><li>• Distribucija Operativnog priručnika KP-ovima</li><li>• Pomoći KP-ovima oko uvjeta zaštite</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Uključiti kategoriju utjecaja na okoliš i status PUO-a u normalne periodičke aktivnosti izvještavanja</li></ul>

	<p>okoliša</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Verifikacija da su se KP-ovi pridržavali PUO postupaka</li> </ul>	
<b>SB</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Organizirati obuku za osoblje KP-a i JPP-a u vezi postupaka pregleda utjecaja na okoliš</li> <li>• Provoditi prethodne i naknadne pregledе</li> <li>• Identifikacija problema/ pitanja i prijedlog rješenja</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Pružati pomoć</li> <li>• Dokumentirati status provedbe projekta u izvještaje o Statusu provedbe i rezultatima te Note (<i>Aide-Memoires</i>) s misija</li> </ul>

## 10 PRILOZI

### 10.1 PRILOG A: OBRAZAC ISPITIVANJA UTJECAJA NA OKOLIŠ

DIO 1: PRIJAVA (ispunjavaju prijavitelji)			
Ime prijavitelja/ Krajinjeg korisnika			
NAZIV PROJEKTA			
Opseg projekta i aktivnosti – opis projekta			
Institucija koja podržava/nadzire projekt			
Koji su potencijalni učinci projekta na okoliš?			
TESTIRANJE			
Hoće li projekt financirati fazu testiranja?			
Molimo opišite fazu testiranja			
Molimo specificirajte odvija li se u unutrašnjem ili vanjskom prostoru?			
DOZVOLE			
Koje dozvole su potrebne za pripremu projekta i/ili testiranje?			
DIO 2: ISPITIVANJE (ispunjavaju prijavitelji, provjerava KP)			
Ispitivanje kategorije prema nacionalnoj Uredbi o PUO	Prilog 1	Da <input type="checkbox"/>	Ne <input type="checkbox"/>
	Prilog 2	Da <input type="checkbox"/>	Ne <input type="checkbox"/>
	Prilog 3	Da <input type="checkbox"/>	Ne <input type="checkbox"/>
	Nema prilog a	Da <input type="checkbox"/>	Ne <input type="checkbox"/>

Ako nema priloga:	Uključuje li izgradnju ili obnovu zgrada ili infrastrukture?	Da <input type="checkbox"/> Ne <input type="checkbox"/>
	Uključuje li montažu?	Da <input type="checkbox"/> Ne <input type="checkbox"/>
	Uključuje li projekt razvoj softvera ili slični IT rad?	Da <input type="checkbox"/> Ne <input type="checkbox"/>
	Uključuje li projekt uporabu kancerogenih, teratogenih ili mutagenih tvari?	Da <input type="checkbox"/> Ne <input type="checkbox"/>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Ako je odgovor da, koje tvari i u koju svrhu?</li> <li>▪ Koje količine?</li> <li>▪ Koju akreditaciju ima laboratorij za uporabu takvih materijala?</li> </ul>	
	Predviđa li projekt testiranje na životinjama?	Da <input type="checkbox"/> Ne <input type="checkbox"/>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Ako je odgovor da, koje tvari i u koju svrhu?</li> <li>▪ Koje životinje?</li> <li>▪ Koju akreditaciju ima laboratorij za testiranje?</li> </ul>	
	Uključuje li projekt Aktivnosti koje općenito nisu prihvatljive za financiranje sredstvima IBRD-a?	Da <input type="checkbox"/> Ne <input type="checkbox"/>
Potpis Potvrđuje se istinitost navedenog u tablici		

## 10.2 PRILOG B: OBRAZAC ZA KATEGORIJU OKOLIŠA

DIO 1: REZULTATI ISPITIVANJA (ispunjava KP)								
Kategorija ispitivanja prema projektnom okviru	A	B +	B -	C				
<b>OBJAŠNJENJE</b>								
<b>DUBINSKO SNIMANJE</b>								
<b>Kategorija A</b>								
	<b>Neće se financirati projektom</b>							
<b>Kategorija B +</b>								
	<b>PUO ako je projekt uključen u Prilogu 2 ili 3 Uredbe o PUO</b>							
<b>Kategorija B -</b>								
	<b>Materijalni PZO zajedno s potrebnim licencama i MSDS-ima PZO ili PZO kontrolni popis</b>							
<b>Kategorija C</b>								
	<b>Nema dubinskog snimanja</b>							
<b>Potrebno je dodatno objašnjenje</b>								

## **10.3 PRILOG C: MINIMALNI UVJET ZA PROJEKTE KOJIMA ĆE TREBATI CJELOKUPNA PUO PREMA ODLUCI MINISTARSTVA ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE**

Izvještaj o PO treba uključivati sljedeće stavke (ne nužno prikazanim poretkom):

- (a) *Sažetak.* Sažeto govori o značajnim nalazima i preporučenim radnjama.
- (b) *Politika, pravni i administrativni.* Govori o politici, pravnom i administrativnom okviru unutar kojeg se provodi PO. Objasnjava uvjete zaštite okoliša bilo kojih sufinancijera. Utvrđuje relevantne međunarodne sporazume o zaštiti okoliša u kojima je država jedna strana.
- (c) *Opis projekta.* Sažeto opisuje predloženi projekt i njegov geografski, ekološki, socijalni i vremenski kontekst, uključujući sva ulaganja izvan lokacije koja bi mogla biti potrebna (npr., posebne cjevovode, pristupne ceste, elektrane, vodoopskrba, stanovanje te sirovine i objekti za pohranu proizvoda). Navodi potrebu za planom preseljenja ili plan razvoja autohtonog stanovništva. Obično uključuje kartu koja prikazuje lokaciju projekta i područje utjecaja projekta.
- (d) *Početno stanje.* Procjenjuje dimenzije područja studije i opisuje relevantne fizičke, biološke i društveno-gospodarske uvjete, uključujući sve promjene predviđene prije početka projekat. Također uzima u obzir sadašnje i predložene razvojne aktivnosti na području projekta, ali ne izravno vezane za projekt. Podaci trebaju biti relevantni za odluke o lokaciji projekta, dizajnu, radu ili mjerama ublažavanja. Ovo poglavlje ističe točnost, pouzdanost i izvore podataka.
- (e) *Učinci na okoliš.* Predviđa i procjenjuje vjerojatne pozitivne i negativne učinke projekta, u kvantitativnom smislu u najvećoj mogućoj mjeri. Utvrđuje mjere ublažavanja i sve preostale negativne učinke koji se ne mogu ublažiti. Istražuje mogućnosti za poboljšanje okoliša. Utvrđuje i procjenjuje opseg i kvalitetu dostupnih podataka, ključnih praznina u podacima te nesigurnosti povezane s predviđanjima, i ističe teme koje ne zahtijevaju dodatnu pažnju.
- (f) *Analiza alternativa.<sup>3</sup>* Sustavno uspoređuje izvedive alternative za predloženu lokaciju projekta, tehnologiju, dizajn, i rad – uključujući situaciju „bez projekta“ – u smislu njihovih potencijalnih učinaka na okoliš; izvedivost ublažavanja tih učinaka; njihove troškove kapitala i periodične troškove; njihovu prikladnost u lokalnim uvjetima; i njihove institucionalne zahtjeve, zahtjeve obuke i nadzora. Za svaku od alternativa kvantificira učinke na okoliš u najvećoj mogućoj mjeri, te prilaže ekonomске vrijednosti gdje je to moguće. Navodi osnovu za odabir određenog predloženog dizajna projekta i opravdava preporučene razine emisija i pristupa sprečavanju onečišćenja i smanjenju emisija.
- (g) *Plan zaštite okoliša (PZO).* Obuhvaća mjere ublažavanja, nadzor i institucionalno jačanje;
- (h) *Dodaci*
- (i) Popis priprematelja PO izvještaja – pojedinci i organizacije.
- (ii) Reference - pisani materijali, objavljeni i neobjavljeni, korišteni u pripremi studije.
- (iii) Evidencija interagencijskih i konzultacijskih sastanaka, uključujući konzultacije za dobivanje informiranih mišljenja pogođenih ljudi i lokalnih nevladinih organizacija (NGO). Evidencija

specificira sva sredstva komunikacije osim konzultacija (npr., ankete) koja su se koristila za dobivanje mišljenja pogođenih grupa i lokalnih NGO-a.

(iv) Tablice koje prikazuju relevantne podatke na koje se upućuje ili se sažimaju u glavnom tekstu.

(v) Popis povezanih izvještaja (npr., plan preseljenja ili plan razvoja autohtonog stanovništva).

## 10.4 PRILOG D: PREDLOŽAK ZA PLAN ZAŠTITE OKOLIŠA

Plan zaštite okoliša u projektu (PZO) sastoji se od niza institucionalnih mjera te mjera za ublažavanje i praćenje koje je potrebno poduzeti tijekom provedbe i poslovanja radi isključivanja štetnih utjecaja na okoliš i na društvo, neutralizirati ih ili smanjiti na prihvatljive razine. Plan također uključuje i aktivnosti koje su potrebne za provođenje tih mjera<sup>2</sup>. Planovi zaštite su osnovne sastavnice PO izvještaja projekte kategorije A; za mnoge projekte iz kategorije B, PO može rezultirati samo planom zaštite. Za pripremu plana zaštite, krajnji korisnik i njegov tim za pripremu PO-a (a) utvrđuje skupinu odgovora na potencijalne štetne utjecaje; (b) određuje zahtjeve za osiguranje provođenja odgovora na učinkovit i pravodoban način; i (c) opisuju načine za zadovoljavajuće ispunjavanje tih zahtjeva<sup>3</sup>. Preciznije, PZO sadrži sljedeće komponente.

### *Ublažavanje negativnih utjecaja*

PZO utvrđuje provedive i isplative mjere koje mogu smanjiti potencijalno značajne negativne učinke na okoliš na prihvatljivu mjeru. Plan uključuje mjere za kompenzaciju ako mjere za ublažavanje negativnih utjecaja nisu provedive, isplative ili dovoljne. Preciznije, PZO

- (a) utvrđuje i zbraja sve očekivane značajne negativne utjecaje na okoliš (uključujući autohtono stanovništvo ili nedobrovoljno raseljavanje);
- (b) opisuje s tehničkim pojedinostima svaku mjeru za smanjenje negativnih utjecaja, uključujući i vrstu utjecaja na koju se ona odnosi i uvjete pod kojima je potrebna (npr., stalno ili u slučaju nepredviđenih okolnosti), zajedno s nacrtima, opisima opreme i operativnih postupcima, prema potrebi;
- (c) procjenjuje svaki potencijalni učinak ovih mjera na okoliš; te
- (d) osiguava veze s ostalim planovima za ublažavanje negativnih utjecaja (npr., za nedobrovoljno raseljavanje, autohtono stanovništvo, ili kulturno vlasništvo) koji su potrebni projekt.

### *Praćenje*

Praćenjem zaštite okoliša tijekom provedbe projekta dobiva se informacija o aspektima projekta ključnim za zaštitu okoliša, posebice utjecajima projekta na okoliš te učinkovitosti mjera za njihovo ublažavanje. Te informacije omogućuju korisniku i Banci ocjenu uspješnosti ublažavanja negativnih utjecaja u okviru nadzora projekta, te omogućuje poduzimanje popravnih aktivnosti kad je to potrebno. Nastavno, PZO utvrđuje ciljeve praćenja i precizira

---

<sup>2</sup>Plan zaštite ponekad je naziva „plan djelovanja“. PZO se može prezentirati kao dva ili tri zasebna plana koji obuhvaćaju institucionalnih aspekata te aspekte ublažavanja negativnih utjecaja i praćenja, ovisno o zahtjevima zemlje dužnice.

<sup>3</sup>Za projekte koji uključuju obnovu, nadogradnju, prođirenje ili privatizaciju postojećih objekata, sanacija postojećih ekoloških problema može biti važnija od ublažavanja i praćenja očekivanih učinaka. Za takve se projekte plan zaštite fokusira na isplative mjere za sanaciju i upravljanje tim problemima.

vrstu praćenja i veze s učincima ocjenjenim u PO izvještaju kao i mjerama i za ublažavanje negativnih posljedica opisanim u PZO-u. Preciznije, u djelu PZO-a koji se odnosi na praćenje nalazi se (a) poseban opis i tehnički detalji mjera za praćenje uključujući i parametre koji se mijere, metode koje treba koristiti, lokalitete s kojih treba uzimati uzorke, učestalost mjerena, limite za otkrivanje (gdje je to potrebno), i definicije pragova koji označavaju potrebu za popravnim aktivnostima; i (b) postupke za praćenje i izvještavanje u svrhu (i) osiguravanja rane detekcije uvjeta za čije ublažavanje je neophodno potrebno provođenje posebnih mjera, i (ii) dostavljanja informacija o napretku i rezultatima ublažavanja.

#### *Razvoj sposobnosti i obuka*

Za podršku pravodobnoj i učinkovitoj provedbi projektnih komponenti zaštite okoliša i mjera ublažavanja negativnih utjecaja, PZO se oslanja na procjenu PO-a o postojanju, ulozi i sposobnosti jedinica za zaštitu okoliša na lokaciji ili na razini agencije ili ministarstva<sup>4</sup>. Ako je potrebno, PZO preporuča uspostavu ili širenje takvih jedinica, te obuku osoblja, kako bi se omogućila provedba preporuka PO-a. Preciznije, PZO donosi poseban opis institucionalnih dogovora – tko je odgovoran za provođenje mjera ublažavanja i praćenja (npr., za poslovanje, nadzor, jačanje, nadzor provedbe, korektivne aktivnosti, financiranje, izvještavanje i obuku osoblja). Za jačanje sposobnosti upravljanja okolišem u agencijama odgovornim za provedbu, većina PZO-a obuhvaća jednu ili više dodatnih tema: (a) programe tehničke pomoći, (b) nabavu opreme i pomagala, i (c) organizacijske promjene.

#### *Raspored provedbe i procjena troškova*

5. Za sva tri aspekta (ublažavanje negativnih utjecaja, praćenje i razvoj sposobnosti), PZO osigurava (a) raspored provedbe mjera koje moraju biti provedene u okviru projekta, uz naznaku faza i koordinaciju s planovima provedbe sveobuhvatnog projekta; te (b) procjene troškova kapitala i periodične troškove te izvore financiranja za provedbu PZO-a. Ti se iznosi također uključuju u tablične prikaze ukupnih troškova projekta.

#### *Integracija PZO-a s Projektom*

6. Odluka korisnika da nastavi s projektom, te odluka Banke da ga podrži, djelomično se temelje na očekivanju da će se PZO učinkovito izvršiti. Prema tome, Banka očekuje da plan bude specifičan u svom opisu pojedinačnih mjera ublažavanja negativnih utjecaja i praćenja, te dodjela pojedinačnih odgovornosti, i potrebno ih je integrirati u ukupno projektno planiranje, dizajn, proračun i provedbu. Takva integracija se postiže uspostavom PZO-a unutar projekta, tako da plan dobije financiranje i nadzor zajedno s ostalim komponentama.

---

<sup>4</sup> Za projekte sa značajnim ekološkim implikacijama, posebno je važno da u provedbenom ministarstvu ili agenciji postoji unutarnja jedinica za zaštitu okoliša s odgovarajućim proračunom i profesionalnim osobljem jakim u ekspertizi relevantnoj za projekt (za projekte koji uključuju brane i spremnike, vidi [BP 4.01, Prilog B](#)).

PZO će sadržavati sljedeća poglavlja:

## 1. GENERALNI PROJEKT I INFORMACIJE O LOKACIJI

### 1.1. OPIS PROJEKTA

Naziv projekta

Lokacija projekta

Svrha projekta

Opseg projekta i aktivnosti

### 1.2. ZAKONSKI PROPISI I ADMINISTRACIJA

Nacionalni zakonski propisi

### 1.3. STATUS DOKUMENTACIJE ZA DIZAJN PROJEKTA I DOZVOLE

Vlasništvo zemljišta ili objekta

Vrsta dokumenta ili dozvola

## 2. OPIS ZAŠTITE OKOLIŠA (POČETNO STANJE)

Opći opis okoliša lokacije projekta

Fizički okoliš

Gospodarski-kulturalni okruženje

## 3. ODREĐIVANJE POTENCIJALNIH UČINAKA

## 4. PLAN UBLAŽAVANJA I PRAĆENJA

### Plan ublažavanja

Faza izgradnje				
Aktivnost	Očekivani utjecaj na okoliš	Predložena mјera za ublažavanje negativnih utjecaja	Odgovornosti za provođenje mјere za ublažavanje negativnih utjecaja	Razdoblje provođenja mјere za ublažavanje negativnih utjecaja
1.				
2.				
...				
Operativna faza				
1.				
2.				

...				
-----	--	--	--	--

### Plan praćenja

Faza izgradnje				
Koje parametre je potrebno pratiti?	Gdje je potrebno pratiti parametre?	Kako je potrebno pratiti parametar (što treba mjeriti i kako)?	Kada je potrebno pratiti parametar (tempiranje i učestalost)?	Tko Treba pratiti parametar (odgovornost)?
1.				
2.				
...				
Operativna faza				
1.				
2.				
...				

## **10.5 PRILOG E: KONTROLNI POPIS PLANA ZAŠTITE OKOLIŠA (PZO)**

### **za manje rekonstrukcije i obnove**

#### **Potencijalni utjecaji na okoliš**

Očekuje se da će utjecati podprojekta na okoliš biti pregledni, privremeni i da će imati lokalni utjecaj budući da se odnose na opće građevinske aktivnosti na već poznatim i prethodno korištenim lokacijama. Ti utjecaji najčešće uključujuću: a) prašinu i buku uslijed iskopavanja, rušenja i izgradnje; b) upravljanje otpadom nastalim uslijed rušenja objekata i slučajnim izljevanjem strojarskog ulja, sredstava za podmazivanje, itd., c) povredu prava privatnog vlasništva; d) štetu na povijesnoj ili kulturnoj imovini ili još nepoznatim arheološkim lokalitetima; e) prometnu buku; (f) nadzemne i podzemne vode i g) zagadenje ili eroziju tla.

#### **KONTROLNI POPIS PZO**

Kontrolni popis PZO primjenjuje se za manje sanacije ili visokogradnju manjih razmjera. Ona osigurava „pragmatičku dobru praksu“ i zamišljena je kao jednostavna za korištenje i u skladu sa zahtjevima SB glede sigurnosti. Obrazac Kontrolnog popisa nastoji obuhvatiti tipične pristupe ublažavanja rizika prema uobičajenim ugovorima za građevinske radove s lokaliziranim učincima civil.

Kontrolni popis ima uvodni dio i tri glavna dijela:

- Uvod ili predgovor u kojem se predstavlja projekt, definira kategorija utjecaja na okoliš i objašnjava concepcija kontrolnog popisa PZO.
- **Dio 1** predstavlja opisni dio („putovnica lokacije“) koji opisuje karakteristike projekta u smislu fizičke lokacije, institucionalnih i zakonodavnih aspekata, opisa projekta, uključujući potrebu za program izgradnje kapaciteta i opis postupaka javnih rasprava.
- **Dio 2** uključuje ispitivanje utjecaja na okoliš i društvo prema jednostavnom obrascu Da/Ne nakon kojeg slijede mjere ublažavanja negativnih utjecaja na bilo koju danu aktivnost.
- **Dio 3** je plan praćenja za aktivnosti tijekom izgradnje i provedbe projekta. On zadržava isti obrazac koji je potreban za standardni PZO Svjetske banke. Namjera ovog kontrolnog popisa je da 2. i 3. dio budu uključeni kao natječajna dokumentacija za izvođače radova.

#### **Primjena Kontrolnog popisa PZO**

Postupa izrade nacrtu za predviđene građevinske radove u VC projektu provodit će se u tri faze:

- 1) *Faza opće identifikacije i utvrđivanja opsega rada*, u kojoj se odabiru objekti za obnovu, proširenje i/ili izgradnju i razrađuje približni program za tipologije potencijalnog rada. U ovoj fazi, ispunjeni su 1., 2. i 3. dio Kontrolnog popisa PZO. 2. dio Kontrolnog popisa PZO može se koristiti za odabir tipičnih aktivnosti iz „menija“ i njihovo povezivanje s tipičnim problemima zaštite okoliša i mjerama za ublažavanje negativnih utjecaja.

- 2) *Faza detaljnog nacrtu i natječajnog postupka*, uključujući specifikacije i popise radova i usluga za pojedinačne objekte. U ovoj fazi pregledava se Kontrolni popis PZO prema detaljnem nacrtu. Kao takav, Kontrolni popis se predočuje javnosti prije natječajnog postupka. Ova faza također uključuje natječaj i dodjelu ugovora za radove. Celokupni ispunjeni PZO u obliku tabele (1., 2. i 3. dio) trebao bi se dodatno priložiti kao sastavni dio ugovora o radovima kao i ugovora o nadzoru, analogno svim tehničkim i komercijalnim uvjetima, trebaju ga potpisati ugovorne strane.
- 3) *Tijekom faze provedbe radova* na predmetnoj lokaciji ovlašteni inspektor(i)/ nadzorni organi za lokaciju, koji obuhvaćaju nadzornog inženjera gradilišta ili nadzornika projekta. Mjere za ublažavanje negativnih utjecaja u 2. dijelu i plan praćenja u 3. dijelu su osnova za provjeru pridržava li se izvođač radova potrebnih odredaba za zaštitu okoliša.

### **Praćenje i izvještavanje**

Za praćenje dubinskog snimanja izvođača radova u smislu sigurnosti, nadzorni inženjer rad **3. dijelom** Kontrolnog popisa PZO, tj. s planom praćenja. 3. dio je osmišljen posebno za gradilište i s potrebnim pojedinostima, definirajući jasne mjere za ublažavanje negativnih utjecaja i praćenje koje može biti uključeno u ugovore o izvršenju radova, a koji odražavaju stanje ekološke prakse na gradilištu i koje inspektor može promatrati/mjeriti/kvantificirati/verificirati tijekom građevinskih radova.

Takve mjere za ublažavanje negativnih utjecaja uključuju korištenje Opreme za osobnu zaštitu (OOZ) – radnici na gradilištu, stvaranje i sprečavanje stvaranja prašine, količinu vode koju gradilište koristi te otpadne vode s gradilišta, postojanje odgovarajućih sanitarnih čvorova za radnike, prikupljanje otpada prema različitim vrstama (mineralni otpad, drvo, metal, plastika, opasan otpad, npr. azbest, ostaci boja, potrošeno motorno ulje), količine otpada, odgovarajuću organizaciju putova i sredstava za uklanjanje otpada, ili ponovno korištenje i recikliranje kad god je to moguće.

Izvještavanje o provedbi praksi potrebno je opisati u redovnom izvještaju prema JPP-u.

## 1. DIO: INSTITUCIONALNI I ADMINISTRATIVNI

Ime prijavitelja/ Krajnog korisnika	
<b>NAZIV PROJEKTA</b>	
Opseg projekta i aktivnosti – opis projekta	
Institucija koja podržava/nadzire projekt	
Koji su potencijalni učinci projekta na okoliš?	
<b>TESTIRANJE</b>	
Hoće li projekt financirati fazu testiranja?	
Molimo opišite fazu testiranja	
Molimo specificirajte odvija li se u unutrašnjem ili vanjskom prostoru?	
<b>DOZVOLE</b>	
Koje dozvole su potrebne za pripremu projekta i/ili testiranje?	

## DIO 2: ISPITIVANJE (ispunjavaju prijavitelji, provjerava PA)

Ispitivanje kategorija prema nacionalnoj Uredbi o PUO	<b>Prilog 1</b>	Da <input type="checkbox"/>	Ne <input type="checkbox"/>
	<b>Prilog 2</b>	Da <input type="checkbox"/>	Ne <input type="checkbox"/>
	<b>Prilog 3</b>	Da <input type="checkbox"/>	Ne <input type="checkbox"/>
	<b>Ne prilog</b>	Da <input type="checkbox"/>	Ne <input type="checkbox"/>
Ako nema priloga:	Uključuje li izgradnju ili obnovu		

	zgrada ili infrastrukture?	Da <input type="checkbox"/>	Ne <input type="checkbox"/>
	Uključuje li montažu?	Da <input type="checkbox"/>	Ne <input type="checkbox"/>
	Uključuje li projekt razvoj softvera ili slični IT rad?	Da <input type="checkbox"/>	Ne <input type="checkbox"/>
	Uključuje li projekt uporabu kancerogenih, teratogenih ili mutagenih tvari?	Da <input type="checkbox"/>	Ne <input type="checkbox"/>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Ako je odgovor da, koje tvari i u koju svrhu?</li> <li>▪ Koje količine?</li> <li>▪ Koju akreditaciju ima laboratorij za uporabu takvih materijala?</li> </ul>		
	Predviđa li projekt testiranje na životinjama?	Da <input type="checkbox"/>	Ne <input type="checkbox"/>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Ako je odgovor da, koje tvari i u koju svrhu?</li> <li>▪ Koje životinje?</li> <li>▪ Koju akreditaciju ima laboratorij za testiranje?</li> </ul>		
	Uključuje li projekt aktivnosti koje općenito nisu prihvatljive za financiranje sredstvima IBRD-a?	Da <input type="checkbox"/>	Ne <input type="checkbox"/>
Potpis Potvrđuje se istinitost navedenog u tablici			

## 2. DIO: ISPITIVANJE UTJECAJA NA OKOLIŠ / DRUŠTVO

Hoće li aktivnost gradilišta uključivati/obuhvaćati sljedeće:	Aktivnost	Status	Dodatne reference
	A. Sanacija zgrada	[ ] Da [ ] Ne	Vidi Odlomak <b>B</b> u nastavku
	B. Novoizgradnja	[ ] Da [ ] Ne	Vidi Odlomak <b>B</b> u nastavku
	C. Pojedinačni sustav pročišćavanja otpadnih voda	[ ] Da [ ] Ne	Vidi Odlomak <b>C</b> u nastavku
	D. Povijesna zgrada(e) i područja	[ ] Da [ ] Ne [ ] Moguće	Vidi Odlomak <b>D</b> u nastavku
	E. Kupnja zemljišta <sup>5</sup>	[ ] Da [ ] Ne	Vidi Odlomak <b>E</b> u nastavku
	F. Opasni ili otrovni materijali <sup>6</sup>	[ ] Da [ ] Ne	Vidi Odlomak <b>F</b> u nastavku
	G. Utjecaji na šume i/ili zaštićena područja	[ ] Da [ ] Ne	Vidi Odlomak <b>G</b> u nastavku
	H. Rukovanje/upravljanje medicinskim otpadom	[ ] Da [ ] Ne	Vidi Odlomak <b>H</b> u nastavku
	I. Sigurnost prometa i pješaka	[ ] Da [ ] Ne	Vidi Odlomak <b>I</b> u nastavku

AKTIVNOST	PARAMETAR	KONTROLNI POPIS MJERA ZA UBLAŽAVANJE NEGATIVNIH UTJECAJA
A. Opći uvjeti	Obavještavanje i sigurnost	(a) Lokalni inspektorati za građevinarstvo i zaštitu okoliša obavješteni su predstojećim

<sup>5</sup> Kupnja zemljišta uključuje razmještanje ljudi, promjenu usurpiranja života na privatnom vlasništvu, to je zemlja koja se kupuje/prenosi i utječe na ljude koji žive i/ili vode posao (kiosci) na zemljištu koje se kupuje.

<sup>6</sup> Otrovn / opasni materijal uključuje azbest, toksične boje, uklanjanje ostataka boja itd., ali nije ograničen samo na njih.

AKTIVNOST	PARAMETAR	KONTROLNI POPIS MJERA ZA UBLAŽAVANJE NEGATIVNIH UTJECAJA
	radnika	<p>aktivnostima</p> <p>(b) Javnost je obaviještena o radovima putem odgovarajuće obavijesti u medijima i/ili javno dostupnim mjestima (uključujući lokaciju radova)</p> <p>(c) Pribavljene su sve zakonom potrebne dozvole za izgradnju i/ili sanaciju</p> <p>(d) Svi radovi bit će izvršeni na siguran i discipliniran način koji je osmišljen kako bi se utjecaj na susjedne stanovnike i okoliš smanjio na najmanju moguću mjeru.</p> <p>(e) OOZ radnika bit će usklađena s međunarodnom dobrom praksom (uvijek zaštitne kacige, po potrebi maske i sigurnosne naočale, sigurnosni pojasevi i zaštitne cipele)</p> <p>(f) Odgovarajući natpisi na gradilištima će informirati radnike o ključnim pravilima i propisima koje je potrebno poštovati.</p>
<b>B. Opće aktivnosti sanacije i/ili izgradnje</b>	Kvaliteta zraka	<p>(a) Tijekom rušenja interijera koristiti tunele za građevinski otpad iznad prvog kata</p> <p>(b) Čuvanje građevinskog otpada od rušenja na kontroliranom području i prskanje vodom kako bi se smanjila razina prašine uslijed rušenja</p> <p>(c) Suzbijanje prašine tijekom pneumatskog bušenja/rušenja zidova stalnim prskanjem vodom i/ili postavljanjem zatklova na mjestu izvođenja radova</p> <p>(d) Očuvanje neposrednog okruženja (nogostupi, ceste) od ostataka kako bi se prašina smanjila na najmanju moguću mjeru</p> <p>(e) Neće biti paljenja građevinskog / otpadnog materijala na gradilištu</p> <p>(f) Neće biti pretjeranog rada motora građevinskih strojeva u mrvom hodu na gradilištima</p>
	Buka	<p>(a) Buka na gradilištu bit će ograničena za određeno vremensko razdoblje utvrđeno u dozvoli</p>

AKTIVNOST	PARAMETAR	KONTROLNI POPIS MJERA ZA UBLAŽAVANJE NEGATIVNIH UTJECAJA
		<p>(b) Tijekom rada, poklopci motora generatora, zračnih kompresora i drugih mehaničkih strojeva trebali bi biti zatvoreni, a oprema biti smještena što je moguće dalje od naseljenih područja</p>
	Kvaliteta vode	<p>(a) Na gradilištu će se uspostaviti odgovarajuće mјere za kontrolu erozije i taloga kao npr. bale sijena i/ili ograde kako bi se spriječilo pokretanje nanosa i pretjerana zamagljenost u obližnjim potocima i rijekama.</p>
	Upravljanje otpadom	<p>(a) Identificirat će se prikupljanje otpada, transport i odlagališta otpada za sve glavne vrste otpada koji se očekuju zbog aktivnosti rušenja i građenja.</p> <p>(b) Mineralni građevinski otpad i otpad od rušenja bit će odvojeni od običnog smeća, otpada organskog porijekla, tekućeg i kemijskog otpada sortiranjem na mjestu izvođenja radova i skladištenjem u odgovarajućim kontejnerima.</p> <p>(c) Građevinski otpad prikupljat će i odlagati licencirane tvrtke za prikupljanje otpada</p> <p>(d) Vodit će se izvještaji o odlaganju otpada kao dokaz pravilnog upravljanja otpadom kako je utvrđeno.</p> <p>(e) Kad god je to moguće provesti, izvođač radova će ponovo upotrijebiti i reciklirati odgovarajuće i održive materijale (osim azbesta)</p>
C. Pojedinačni sustav pročišćavanja otpadnih voda	Kvaliteta vode	<p>(a) Pristup za rukovanje sanitarnim otpadom i otpadnim vodama s mjesta izvođenja radova (instalacija ili rekonstrukcija) moraju odobriti lokalne vlasti</p> <p>(b) Prije ispuštanja u prijemne vode, ispusti iz pojedinačnih sustava za otpadne vode moraju se tretirati kako bi se ispunili minimalni kriteriji kvalitete koji su utvrđeni nacionalnim smjernicama o kvaliteti i tretmanu otpadnih voda</p> <p>(c) Provest će se praćenje novih sustava za otpadne vode (prije/poslije)</p>

AKTIVNOST	PARAMETAR	KONTROLNI POPIS MJERA ZA UBLAŽAVANJE NEGATIVNIH UTJECAJA
D. Povijesne građevine	Kulturno nasljeđe	<p>(a) Ukoliko je zgrada označena kao povijesna građevina, vrlo je blizu takve građevine ili je smještena u označenoj povijesnoj četvrti, obavijestiti lokalne vlasti i dobiti odobrenja/dozvole od lokalnih vlasti i obavljati sve građevinske aktivnosti u skladu s lokalnim i nacionalnim zakonodavstvom</p> <p>(b) Osigurati da se donesu odredbe tako da se predmeti i drugi mogući „slučajni pronalasci“ na koje se naišlo prilikom iskopavanja ili građenja popišu, kontaktiraju odgovarajući službenici te da se odgode ili modifiraju aktivnosti na radovima kako bi se preuzela odgovornost za takve pronalaske.</p>
E. Kupnja zemljišta	Plan/Okvir zemljišta	<p>(a) Ako se nije očekivalo, a potrebno je i izvlaštenje zemljišta, ili ako se nije očekivao gubitak pristupa prihodima od zakonskih ili protuzakonitih korisnika zemljišta, ali isti nastane, da se konzultira Voditelj operativnog tima banke.</p> <p>(b) Odobreni Plan/Okvir kupnje zemljišta (ako to zahtijeva projekt) će se provesti</p>
F. Otvorni materijali	Upravljanje azbestom	<p>(a) Ukoliko je na mjestu izvođenja radova lociran azbest, mora se postaviti jasan znak da se tu nalazi opasan materijal</p> <p>(b) Ako je moguće, azbest se mora adekvatno zbrinuti i zatvoriti kako bi se izloženost istom svela na najmanju moguću mjeru</p> <p>(c) Prije uklanjanja (ukoliko je neophodno) azbest će se obraditi sredstvom za vlaženje kako bi se količina prašine od azbesta svela na najmanju moguću mjeru</p> <p>(d) Azbestom će rukovati i odlagat će ga obučeni i iskusni profesionalci</p> <p>(e) Ukoliko se azbestni materijal privremeno skladišti, otpad se treba staviti u sigurnosne zatvorene kontejnere i na odgovarajući način označiti</p> <p>(f) Uklonjeni azbest se neće ponovo koristiti</p>
	Upravljanje toksičnim /	<p>(a) Privremeno skladištenje svih toksičnih i opasnih tvari na gradilištu bit će u</p>

AKTIVNOST	PARAMETAR	KONTROLNI POPIS MJERA ZA UBLAŽAVANJE NEGATIVNIH UTJECAJA
	opasanim otpadom	<p>sigurnosnim kontejnerima koji će imati oznake s informacijama o sastavu, osobinama materijala kao i načinu rukovanja</p> <p>(b) Kontejneri s opasnim tvarima bit će stavljeni u kontejner otporan na curenje kako bi se spriječilo curenje i izlučivanje</p> <p>(c) Posebna vozila koja imaju dozvolu za transport obavljaju prijevoz i odlažu otpad u prostorije koje imaju dozvolu za te namjene</p> <p>(d) Boje s otrovnim sastojcima kao što su rastvarači ili boje na bazi olova neće se upotrebljavati</p>
G. Utjecaji na šume i/ili zaštićena područja	Zaštita	<p>(a) Sva priznata prirodna staništa i zaštićena područja u neposrednoj blizini aktivnosti neće se oštećivati niti eksplotirati, svom osoblju će biti strogo zabranjen lov, skupljanje hrane, rušenje stabala ili druge aktivnosti kojima se nanosi šteta</p> <p>(b) Velika stabla u blizini gradilišta označiti i ograditi ogradom za velika stabla i zaštiti korijen kao i izbjegavati nanošenje bilo kakve štete drveću</p> <p>(c) Susjedne močvare i potoci bit će zaštićeni od otjecanja s gradilišta uz pomoć mjera za kontrolu erozije i nanosa koje uključuju ali nisu ograničena samo na korištenje sijena i ograda</p> <p>(d) Neće biti nelegalnih jama, kamenoloma i smetlišta za bacanje otpada u susjednim područjima, a pogotovo ne u zaštićenim područjima.</p>
H. Odlaganje medicinskog otpada (ne primjenjuje se)	Infrastruktura za upravljanje medicinskim otpadom	<p>(a) U skladu s nacionalnim propisima, izvođač radova će osigurati da novoizgrađene i/ili renovirane prostorije zdravstvenih objekata obuhvaćaju dostatnu infrastrukturu za rukovanje i odlaganje medicinskog, što uključuje ali nije ograničeno na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Posebne prostorije za odvajanje medicinskog otpada (uključujući iskorištene</li> </ul>

### 3. DIO: PLAN PRAĆENJA

AKTIVNOST	PARAMETAR	KONTROLNI POPIS MJERA ZA UBLAŽAVANJE NEGATIVNIH UTJECAJA
		<p>„oštре instrumente“, ljudsko tkivo i tekućine) od odlaganja druge vrste otpada; i</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Postoje odgovarajuće prostorije za skladištenje medicinskog otpada; i</li> <li>▪ Ukoliko se očekuje obrada otpada u određenoj prostoriji, postoje odgovarajuće opcije za odlaganje smeća koje su operativne</li> </ul>
I. Sigurnost prometa i pješaka	Direktna ili indirektna opasnost po javni promet i pješake uslijed građevinskih aktivnosti	<p>(a) U skladu s nacionalnim propisima, izvođač radova će osigurati da mjesto izvođenja radova bude pravilno osigurano i da se promet na koji utječe gradnja regulira na odgovarajući način. Ovo uključuje ali nije ograničeno na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Postavljanje znakova, znakova upozorenja prepreka i prometnih skretanja: gradilište će biti jasno vidljivo a javnost obaviještena o svim potencijalnim opasnostima</li> <li>▪ Upravljanje sustavom prometa i obuka osoblja, pogotovo vezano uz pristup mjestu izvođenja radova i za teški promet koji se odvija u blizini gradilišta. Osiguranje sigurnosnih prolaza i prijelaza za pješake gdje promet utječe na obavljanje građevinskih radova</li> <li>▪ Prilagođavanje radnih sati lokalnom prometnom režimu, npr. izbjegavanje većih transportnih aktivnosti u vrijeme najvećeg prometa ili kretanja stada stoke</li> <li>▪ Ukoliko se zahtjeva radi sigurnog i pogodnog prolaza, na gradilištu će se nalaziti obučeno osoblje koje je prepoznatljivo i koje će upravljati prometom</li> <li>▪ Osigurati siguran i kontinuiran pristup uredima, prodavaonicama i stanovima u vrijeme rada na renoviranju, ukoliko zgrade ostaje otvorene za javnost.</li> </ul>

<b>Faza</b>	<b>Koje</b> (parametre je potrebno pratiti?)	<b>Gdje</b> (je potrebno pratiti parametre?)	<b>Kako</b> (je potrebno pratiti parametar (što treba mjeriti i kako)?	<b>Kada</b> (je potrebno pratiti parametar (tempiranje i učestalost)?	<b>Zašto</b> (je potrebno pratiti parametar?)	<b>Trošak</b> (ako nije uključen u proračun projekta)	<b>Tko</b> (je odgovoran za praćenje?)
Tijekom pripreme aktivnosti							
Tijekom provedbe aktivnosti							
Tijekom nadzora aktivnosti							

## 10.6 PRILOG F: MATERIJAL PZO

<b>MATERIJAL PZO</b>	
Ime prijavitelja /krajnjeg korisnika	
<b>NAZIV PROJEKTA</b>	
Opseg projekta i aktivnosti – opis projekta	
Institucija koja podržava/nadzire projekt	
Koji su potencijalni učinci projekta na okoliš?	
<b>TESTIRANJE</b>	
Molimo opišite fazu testiranja	
<b>DOZVOLE</b>	
Koje su dozvole potrebne za pripremu projekta i/ili testiranje? <sup>7</sup>	

Lista svih materijala koji će se koristiti u procesu, opasni materijal treba utvrditi prema zakonskim propisima o kemikalijama (Prilog F). MSDS listove i sve dozvole potrebno je priložiti konačnom dokumentu.

Ukupni cilj upravljanja opasnim materijalima management je izbjegnuti ili, ako to nije moguće, smanjiti na najmanju moguću mjeru nekontrolirano ispuštanje opasnih materijala ili nesreća (uključujući eksploziju ili požar) tijekom njihove proizvodnje, rukovanja, pohrane i korištenja. Taj se cilj može postići pomoću:

---

<sup>7</sup> Sve dozvole treba priložiti konačnom dokumentu

- Gdje je to moguće, izbjegavanjem ili smanjenjem uporabe opasnih materijala.
- Sprečavanjem nekontroliranog ispuštanja opasnih materijala u okoliš ili nekontroliranih reakcija koje bi mogle rezultirati požarom ili eksplozijom;
- Uporabom stručnih kontrola u razmjeru s prirodom opasnosti;
- Provedbom upravljačkih kontrola (postupci, inspekcije, komunikacija, obuka i bušenje) kako bi se reagiralo na dodatni rizik koji se mogao spriječiti ili kontrolirati putem stručnih mjera.

Lista materijala / kemikalija koje će se koristiti	Ako je moguće, dodijelite broj CAS <sup>8</sup> materijalu / kemikalijama <sup>9</sup>	Prema Zakonu o kemikalijama taj je materijal opasan	Molimo dodijelite kategoriju prema Zakonu o kemikalijama, članak 2. (Prilog F )
		D/N	

<sup>8</sup> Kemijski registarski broj

<sup>9</sup> MSDS listovi trebaju se priložiti konačnom dokumentu

AKTIVNOST	PARAMETAR	KONTROLNI POPIS MJERA ZA UBLAŽAVANJE NEGATIVNIH UTJECAJA
	Upravljanje otpadom	<p>(f) Identificirat će se prikupljanje otpada, transport i odlagališta otpada za sve glavne vrste otpada koji se očekuju zbog aktivnosti rušenja i građenja.</p> <p>(g) Građevinski otpad prikupljat će i odlagati licencirane tvrtke za prikupljanje otpada</p> <p>(h) Vodit će se izvještaji o odlaganju otpada kao dokaz pravilnog upravljanja otpadom kako je utvrđeno.</p> <p>(i) Kad god je to moguće provesti, izvođač radova će ponovo upotrijebiti i reciklirati odgovarajuće i održive materijale (osim azbesta)</p>
	Upravljanje toksičnim / opasnim otpadom	<p>(e) Privremeno skladištenje svih toksičnih i opasnih tvari na gradilištu bit će u sigurnosnim kontejnerima koji će imati oznake s informacijama o sastavu, osobinama materijala kao i načinu rukovanja prema MSDS listovima</p> <p>(f) Kontejneri s opasnim tvarima bit će stavljeni u kontejner otporan na curenje kako bi se spriječilo curenje i izlučivanje</p> <p>(g) Posebna vozila koja imaju dozvolu za transport obavljaju prijevoz i odlažu otpad u prostorije koje imaju dozvolu za te namjene</p> <p>(h) Boje s otrovnim sastojcima kao što su rastvarači ili boje na bazi olova neće se upotrebljavati</p> <p>(i) Potrebno je identificirati sve korištene materijale i isprintati MSDS listove</p>

### Montiranje i faza testiranja

Koje parametre je potrebno pratiti?	Gdje je potrebno pratiti parametre?	Kako je potrebno pratiti parametar (što treba mjeriti i kako)?	Kada je potrebno pratiti parametar (tempiranje i učestalost)?	Tko treba pratiti parametar – (odgovornost)?
1.				
2.				
...				

## **10.7 PRILOG G: IZVADCI ZAKONA O KEMIKALIJAMA (NN 18/13)**

Opasne kemikalije definiraju se prema članku 3.

Članak 3.

Pojedini pojmovi u smislu ovog Zakona imaju sljedeća značenja:

1. Kemikalije su tvari i smjese.
2. Opasne kemikalije u smislu ovoga Zakona su:
  - a) tvari i pripravci koji ispunjavaju kriterije za fizikalne opasnosti, opasnosti za zdravlje ili okoliš utvrđene Direktivom 67/548/EEZ i Direktivom 1999/45/EZ,
  - b) tvari i smjese koje ispunjavaju kriterije za fizikalne opasnosti, opasnosti za zdravlje ili okoliš utvrđene u 2. – 5. dijelu Priloga I. Uredbe (EZ) br. 1272/2008.

Preciznije, Direktiva 1999/45/EZ definira tvari i pripravke kao opasne ako su: eksplozivne, oksidirajuće, vrlo lako ili lako zapaljive, vrlo otrovne, štetne, nagrizajuće, nadražujuće, koje dovode do preosjetljivosti, karcinogene, mutagene, reproduktivno otrovne ili opasne za okoliš. Pripravak se treba smatrati opasnim ako opasni sastojak dosegne određeni postotak. Klasifikacija opasnih pripravaka prema stupnju i specifičnoj prirodi uključenih opasnih tvari temelji se na definicijama kategorija opasnosti koje određuje ova direktiva. Ocjena opasnih tvari vrši se u skladu s metodama navedenima u Prilozima.

U smislu ove Direktive „opasnima“ se smatraju sljedeće:

- (a) eksplozivne tvari i pripravci: krute i tekuće tvari i pripravci te tvari i pripravci u obliku paste i želatine koji mogu egzotermno reagirati i u odsutnosti kisika iz atmosfere, pri čemu se velikom brzinom razvijaju plinovi, te koji u utvrđenim ispitnim uvjetima detoniraju, naglo se zapale ili zbog zagrijavanja eksplodiraju ako su ograničeni prostorom;
- (b) oksidirajuće tvari i pripravci: tvari i pripravci koji izazivaju snažnu egzotermnu reakciju u dodiru s drugim tvarima, posebno zapaljivim tvarima;
- (c) vrlo lako zapaljive tvari i pripravci: tekuće tvari i pripravci koji imaju iznimno nisko plamište i nisko vrelište te plinovite tvari i pripravci koji su zapaljivi u dodiru sa zrakom pri normalnoj temperaturi i tlaku;
- (d) lako zapaljive tvari i pripravci:
- tvari i pripravci koji se u dodiru sa zrakom zagriju i na kraju zapale pri normalnoj temperaturi, bez primjene energije,
  - krute tvari i pripravci koji se lako zapale već pri kratkotrajnom dodiru s izvorom plamena i nastavljaju gorjeti ili trošiti se i onda kada se izvor plamena odstrani,
  - tekuće tvari i pripravci koji imaju vrlo nisko plamište te
  - tvari i pripravci koji u dodiru s vodom ili vlagom iz zraka ispuštaju vrlo lako zapaljive plinove u opasnim količinama;
- (e) zapaljive tvari i pripravci: tekuće tvari i pripravci koji imaju nisko plamište;

- (f) vrlo otrovne tvari i pripravci: tvari i pripravci koji već u vrlo malim količinama dovode do smrti ili do akutnog ili kroničnog oštećenja zdravlja ako se udišu, progutaju ili apsorbiraju kroz kožu;
- (g) otrovne tvari i pripravci: tvari i pripravci koji već u malim količinama dovode do smrti ili do akutnog ili kroničnog oštećenja zdravlja ako se udišu, progutaju ili apsorbiraju kroz kožu;
- (h) štetne tvari i pripravci: tvari i pripravci koji mogu dovesti do smrti ili do akutnog ili kroničnog oštećenja zdravlja ako se udišu, progutaju ili apsorbiraju kroz kožu;
- (i) nagrizajuće tvari i pripravci: tvari i pripravci koji mogu uništiti živa tkiva ako dođu s njima u dodir;
- (j) nadražujuće tvari i pripravci: tvari i pripravci koji nisu nagrizajući, ali koji u neposrednom, duljem ili ponavljanom dodiru s kožom ili sluznicom mogu prouzročiti upalu;
- (k) tvari i pripravci koji dovode do preosjetljivosti: tvari i pripravci koji udisanjem ili prolaskom kroz kožu mogu izazvati reakciju preosjetljivosti tako da zbog daljnjega izlaganja toj tvari ili pripravku nastupaju karakteristične štetne posljedice;
- (l) karcinogene tvari i pripravci: tvari i pripravci koji udisanjem, gutanjem ili prolaskom kroz kožu mogu izazvati rak ili povećati učestalost njegove pojave;
- (m) mutagene tvari i pripravci: tvari i pripravci koji udisanjem, gutanjem ili prolaskom kroz kožu mogu izazvati nasljedna genetska oštećenja ili povećati učestalost njihove pojave;
- (n) reproduktivno otrovne tvari i pripravci: tvari i pripravci koji udisanjem, gutanjem ili prolaskom kroz kožu mogu izazvati nenasljedne štetne posljedice kod potomstva i/ili oštećenja ženske ili muške reproduktivne funkcije ili reproduktivne sposobnosti ili povećati učestalost njihove pojave;
- (o) tvari i pripravci koji su opasni za okoliš: tvari i pripravci koji bi ulaskom u okoliš predstavljali ili mogli predstavljati trenutačnu ili odgođenu opasnost za jedan ili više dijelova okoliša.

## **10.8 PRILOG H: PROPISI O PUO (NN 61/14)**

### **PRILOG 2**

#### **LISTA PROJEKATA ZA OCJENU POTREBE ZA PROCJENOM UTJECAJA ZA OKOLIŠ, POD NADLEŽNOŠĆU MINISTARSTVA [2]**

##### **ZAHVAT**

###### **1. Poljoprivreda, šumarstvo i akvakultura**

1.1 Projekti gospodarenja vodom namijenjeni poljoprivredi, uključujući navodnjavanje i odvodnju pri čemu je površina navodnjavanja 2000 ha i veće, a u slivnom području 300 ha i više

1.2 Građevine za intenzivni uzgoj svinja kapaciteta više od:

- 1000 mjesta za tovljenike (preko 30 kg)
- 500 mjesta za krmače

1.3 Morska uzgajališta:

- Uzgajališta bijele ribe u zaštićenom obalnom području mora (ZOP) godišnje proizvodnje manje od 100 t

1.4 Slatkovodni ribnjaci:

- Za salmonide godišnje proizvodnje 10 t i više
- Za ciprinide površine ribnjaka 100 ha i više

###### **2. Energetika (osim uključenih u Prilogu I)**

2.1. Postrojenja za proizvodnju električne energije, pare i vruće vode snage veće od 10 MW el uz korištenje:

- fosilnih i krutih goriva
- obnovljivih izvora energije (osim vode i vjetra)

2.2. Hidroelektrane

2.3. Vjetroelektrane

2.4. Sunčane elektrane kao samostojeći objekti

2.5. Cjevovodi za prijenos nafte, plina (visokotlačni plinovodi), pare i vruće vode duljine 10 km ili više

2.6. Prijenos električne energije nadzemnim vodovima napona 110 kV i više koji su u sklopu prijenosne mreže

2.7. Površinska skladišta prirodnog plina i drugih fosilnih goriva kapaciteta 5.000 m<sup>3</sup> i više

2.8. Podzemna skladišta zapaljivih plinova kapaciteta 5.000 m<sup>3</sup> i više

2.9. Industrijsko briketiranje ugljena i lignita

2.10. Proizvodnja biogoriva kapaciteta 20.000 t / godišnje ili više

3. Proizvodnja i obrada metala (osim uključenih u Prilogu I)

3.1. Postrojenja za preradu metala kapaciteta prerade 5 00 kg/h sirovog materijala:

- Tople valjaonice (postrojenja za vruće valjanje)
- Kovačnice s jednim ili više čekića
- Postrojenja za nanošenje taljenih metalnih premaza

3.2. Ljevaonice metala

3.3. Postrojenja za taljenje obojenih metala i izradu legura izuzev plemenitih metala

3.4. Postrojenja za površinsku obradu metala i plastičnih materijala elektrolizom ili drugim kemijskim postupcima

3.5. Postrojenja za proizvodnju motornih vozila (proizvodnja, sklapanje, proizvodnja motora)

3.6. Brodogradilišta

3.7. Postrojenja za gradnju i popravak zrakoplova

3.8. Postrojenja za proizvodnju željezničke opreme

3.9. Postrojenja za oblikovanje metala pomoću eksploziva

3.10. Postrojenja za pripremu, obogaćivanje, pečenje i kalupljenje metalnih ruda

4. Industrijska prerada mineralnih sirovina (osim uključenih u Prilogu I)

4.1. Postrojenja za suhu destilaciju ugljena

4.2. Postrojenja za proizvodnju cementnog klinkera, cementa i vapna

4.3. Postrojenja za proizvodnju stakla i staklenih vlakana, uključujući proizvodnju stakla koje se dobiva preradom starog stakla

4.4. Postrojenja za taljenje mineralnih tvari, uključujući i proizvodnju mineralnih vlakana

4.5. Proizvodnja keramike i opekarskih proizvoda

5. Kemijska industrija (osim uključenih u Prilogu I)

5.1. Obrada (prerada) kemijskih poluproizvoda i proizvodnja kemikalija kapaciteta 10.000 t/godišnje i više

5.2. Proizvodnja:

- Pesticida
- farmaceutskih proizvoda
- boja i lakova
- Peroksida

5.3. Skladišta nafte, petrokemijских и kemijskih proizvoda kapaciteta 10.000 t i više

6. Prehrambena industrija (osim uključenih u Prilogu I)

- 6.1. Postrojenja za proizvodnju i preradu ulja i masti biljnog ili životinjskog podrijetla
- 6.2. Postrojenja za proizvodnju, preradu (konzerviranje) i pakiranje proizvoda biljnog ili životinjskog podrijetla kapaciteta 1 t/dan
- 6.3. Postrojenja za obradu i preradu mlijeka kapaciteta 1 t/dan
- 6.4. Postrojenja za proizvodnju piva i priprava napitaka vrenjem slada
- 6.5. Postrojenja za proizvodnju konditorskih proizvoda i sirupa kapaciteta 5 t/godišnje i više
- 6.6. Postrojenja za proizvodnju industrijskog škroba
- 6.7. Postrojenja za proizvodnju ribljeg brašna i ribljeg ulja
- 6.8. Postrojenja za proizvodnju ili rafiniranje šećera
- 6.9. Postrojenja za proizvodnju alkoholnih i bezalkoholnih pića i punionice vode kapaciteta 2.000.000 l/godišnje i više
- 6.10. Postrojenje za proizvodnju duhanskih proizvoda

## 7. Tekstilna, kožna, drvna i papirna industrija (osim uključenih u Prilogu I)

- 7.1. Postrojenja za proizvodnju papira, kartona i ljepenke
- 7.2. Postrojenja za prethodnu obradu i bojenje tekstilnih vlakana
- 7.3. Postrojenja za proizvodnju i obradu celuloze
- 7.4. Postrojenja za obradu i preradu kože i krvna

## 8. Gumarska industrija (osim uključenih u Prilogu I)

- 8.1. Postrojenja za proizvodnju i preradu gume i kaučuka

## 9. Infrastrukturni projekti (osim uključenih u Prilogu I)

- 9.1. Projekti urbanog razvoja, uključujući
  - trgovачke i prodajne centre građevinske bruto površine 50.000 m<sup>2</sup> i više
  - sportske i rekreacijske centre površine 10 ha i više
- 9.2. Industrijske zone površine 5 ha ili više
- 9.3. Željezničke pruge (osim gradskih i prigradskih) i željeznički terminali za kombinirani utovar i istovar tereta
- 9.4. Uzletišta i zračne luke
- 9.5. Brane i druge građevine namijenjene zadržavanju ili akumulaciji vode pri čemu je nova ili dodatna količina zadržane ili akumulirane vode veća od 1.000.000 m<sup>3</sup>
- 9.6. Međugradski i međunarodni akvadukti
- 9.7. Crpljenje podzemnih voda ili programi za umjetno dopunjavanje podzemnih voda
- 9.8. Građevine za prijenos vode između porječja (riječnih slivova)
- 9.9. Morske luke s više od 100 vezova
- 9.10. All Svi zahvati koji obuhvaćaju nasipavanje morske obale, produbljivanje i isušivanje morskog dna te izgradnja građevina u moru duljine 50 m i više

## 10. Ostali projekti (osim uključenih u Prilogu I)

- 10.1. Eksplotacija šljunka i građevnog pijeska iz obnovljivih izvora
- 10.2. Eksplotacija mineralne i termalne vode koje se koriste u ljekovite, balneološke i rekreativne svrhe
- 10.3. Eksplotacija mineralnih i geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe
- 10.4. Postrojenja za obradu otpadnih voda s pripadajućim sustavom odvodnje
- 10.5. Postrojenja i uređaji za testiranje motora, turbina i reaktora

- 10.6. Postrojenja za uništavanje eksplozivnih tvari
- 10.7. Postrojenja za proizvodnju umjetnih mineralnih vlakana
- 10.8. Svi planirani zahvati iz područja gospodarenja otpadom za koje je potrebno ishoditi okolišnu dozvolu prema posebnom propisu
- 10.9. Sanacija i rekonstrukcija odlagališta
- 10.10. Skladišta otpadnog željeza koja nisu obuhvaćena točkom 10.8.
- 10.11 Skladišta otpadnih vozila koja nisu obuhvaćena točkom 10.8.

#### 11. Turizam i odmor (osim uključenih u Prilogu I)

- 11.1. Turističke zone površine 15 ha i veće izvan granica građevinskog područja naselja

#### 12. Zahvati urbanog razvoja i drugi zahvati za koje nositelj zahvata radi međunarodnog financiranja zatraži ocjenu o potrebi PUO.

13. Izmjena zahvata iz Priloga I i II koja bi mogla imati značajan negativan utjecaj na okoliš, pri čemu značajan negativan utjecaj na okoliš na upit nositelja zahvata procjenjuje Ministarstvo mišljenjem, odnosno u postupku ocjene o potrebi PUO.

14. Rekonstrukcija postojećih postrojenja i uređaja za koje je ishođena okolišna dozvola koja bi mogla imati značajan negativan utjecaj na okoliš, pri čemu značajan negativan utjecaj na okoliš na upit nositelja zahvata procjenjuje Ministarstvo mišljenjem, odnosno u postupku ocjene o potrebi PUO.

### PRILOG III

#### LISTA PROJEKATA ZA OCJENU POTREBE ZA PROCJENOM UTJECAJA ZA OKOLIŠ I ZA KOJE JE NADLEŽNO UPRAVNO TIJELO U ŽUPANIJI ILI GRADU ZAGREBU

#### ZAHVAT

##### 1. Poljoprivreda, šumarstvo i akvakultura (osim uključenih u Prilogu I i II.)

- 1.1. Obnavljanje ruralnih područja površine 10 ha ili više
- 1.2. Korištenje neobrađenog ili djelomično prirodнog područja za intenzivnu poljoprivrodu površine 10 ha ili više
- 1.3. Početno pošumljavanje u svrhu prenamjene zemljišta površine 50 ha ili više
- 1.4. Krčenje šuma u svrhu prenamjene zemljišta površine 10 ha ili više
- 1.5. Građevine za intenzivan uzgoj peradi kapaciteta 20.000 komada ili više u proizvodnom ciklusu
- 1.6. Građevine za intenzivan uzgoj stoke i drugih životinja kapaciteta većeg od 500 uvjetnih grla (što ne uključuje građevine za uzgoj svinja i peradi)
- 1.7. Slatkovodni ribnjaci:
  - za salmonide godišnje proizvodnje veće od 5 t
  - za ciprinide površine ribnjaka 50 ha i više

##### 2. Infrastrukturni projekti (osim uključenih u Prilogu I i II.)

- 2.1. Parkirališta kao samostalni zahvati površine 2 ha i više
- 2.2. Kanali, nasipi i druge građevine za obranu od poplave i erozije obale
- 2.3. Tramvajske pruge, ulične i podzemne željeznice, viseće i druge željeznice koje se upotrebljavaju za prijevoz putnika:
  - gradske - duljine 10 km ili više
  - prigradske - duljine 15 km ili više

3. Ostali projekti (osim uključenih u Prilogu I i II.)

- 3.1. Asfaltne baze nazivnog kapaciteta 100 t/sat i više, izuzev privremenih postrojenja
- 3.2. Betonare nazivnog kapaciteta 30 m<sup>3</sup>/sat i više, izuzev privremenih postrojenja
- 3.3. Trkaće staze za motorna vozila i staze za ispitivanje motornih vozila površine 1 ha i veće
- 3.4. Klaonice dnevног kapaciteta 50 uvjetnih grla i više

4. Turizam i odmor (osim uključenih u Prilogu I i II.)

- 4.1. Skijaške staze, liftovi i žičare i slične konstrukcije s pratećim građevinama površine 1 ha i veće
- 4.2. Tematski parkovi površine 5 ha i veće

5. Izmjena zahvata s ovoga Priloga koja bi mogla imati značajan negativan utjecaj na okoliš, pri čemu značajan negativan utjecaj na okoliš na upit nositelja zahvata procjenjuje nadležno upravno tijelo u županiji, odnosno u Gradu Zagrebu mišljenjem, odnosno u postupku ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš.

## **10.9 PRILOG I: IZVADCI IZ ZAKONA O ZAŠTITI ŽIVOTINJA (NN 135/06, 37/13, 125/13)**

Zaštita životinja koje se koriste u znanstvene svrhe

Članak 20.

- (1) Uzgajivači, dobavljači i korisnici moraju prije započinjanja obavljanja djelatnosti uzgoja, nabave i korištenja pokusnih životinja nadležnom tijelu podnijeti zahtjev za izdavanje rješenja o odobrenju uzgajivača, dobavljača ili korisnika.
- (2) Nadležno tijelo donosi rješenje o odobrenju ako uzgajivač, dobavljač ili korisnik udovoljava propisanim uvjetima za prostore, objekte, opremu, naprave, sposobljenost osoblja, osiguranje veterinarsko-zdravstvene zaštite i njegove životinja, uklanjanje nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi te ako osigura stručnu osobu za dobrobit pokusnih životinja.
- (3) Uzgajivači, dobavljači i korisnici moraju osigurati odgovarajući smještaj i njegu pokusnih životinja, propisano označavanje i identifikaciju pokusnih životinja, vođenje propisanih evidencija i izješćivanje nadležnog tijela.
- (4) Uzgajivači, dobavljači i korisnici moraju osnovati povjerenstvo za dobrobit životinja čija zadaća je savjetovati osoblje u vezi s dobrobiti životinja, nabavom i korištenjem životinja te provođenjem načela 3R. Savjeti, mišljenja i odluke moraju se voditi u pisanim oblicima i čuvati najmanje tri godine.
- (5) Uzgajivači, dobavljači i korisnici moraju u povjerenstvo za dobrobit životinja imenovati veterinara ili osobu odgovornu za dobrobit životinja, a korisnici moraju imenovati i znanstvenog člana.
- (6) Za svaku značajniju promjenu strukture ili funkcije objekta koja može negativno utjecati na dobrobit životinja, uzgajivač, dobavljač ili korisnik mora podnijeti zahtjev nadležnom tijelu za donošenje rješenja kojim se odobrava takva promjena.
- (7) Ako se tijekom provođenja inspekcijskog nadzora i službene kontrole (u dalnjem tekstu: inspekcijski nadzor) utvrdi da uzgajivač, dobavljač ili korisnik više ne udovoljava propisanim uvjetima, veterinarski inspektor će odrediti mjere i rok za uklanjanje nepravilnosti u skladu s člankom 64. ovoga Zakona. Ako utvrđene nepravilnosti ugrožavaju dobrobit životinja veterinarski inspektor će uzgajivaču, dobavljaču ili korisniku zabraniti rad do uklanjanja nepravilnosti.
- (8) Ako uzgajivač, dobavljač ili korisnik u određenom roku ne ukloni utvrđene nepravilnosti iz stavka 7. ovoga članka, nadležno tijelo će ukinuti rješenje iz stavka 2. ovoga članka.
- (9) Za vrijeme trajanja zabrane obavljanja djelatnosti i nakon ukidanja rješenja iz stavka 8. ovoga članka, uzgajivač, dobavljač ili korisnik mora na vlastiti trošak osigurati dobrobit životinja.
- (10) Oblik i sadržaj zahtjeva te detaljnije odredbe o postupku izdavanja i ukidanja rješenja iz stavaka 2. i 6. ovoga članka, učestalost i opseg inspekcijskih nadzora te čuvanje rezultata inspekcijskih nadzora, propisuje ministar pravilnikom.

## Članak 21.

- (1) Pokus može provoditi samo korisnik koji je odobren sukladno članku 20. ovoga Zakona i čiji je projekt odobren od nadležnog tijela.
- (2) Prije provođenja pokusa korisnik mora nadležnom tijelu dostaviti zahtjev za odobrenje projekta.
- (3) Uz zahtjev iz stavka 2. ovoga članka korisnik mora priložiti mišljenje povjerenstva za dobrobit životinja iz članka 20. stavka 4. ovoga Zakona.
- (4) Rješenje o odobrenju projekta donosi nadležno tijelo na temelju prethodne procjene projekta i mišljenja Etičkog povjerenstva iz članka 34. ovoga Zakona.
- (5) Nadležno tijelo izdaje rješenje o odobrenju projekta u roku od 40 radnih dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva. Kad je to opravdano zbog složenosti i višedisciplinare naravi projekta, rok se može produžiti za dodatnih 15 radnih dana, o čemu nadležno tijelo prethodno obavještava podnositelja zahtjeva.
- (6) Rješenjem o odobrenju projekta moraju se utvrditi sljedeći podaci: ime i prezime, odnosno naziv i sjedište korisnika, ime i prezime osobe odgovorne za provođenje projekta i njegovu usklađenost s odobrenjem projekta, ime i prezime voditelja pokusa, mjesto provođenja projekta, posebni uvjeti pod kojima je dopušteno provoditi pokus te da li je potrebno provesti retroaktivnu procjenu projekta, i ako jest, kada.
- (7) Odobrenje projekta se izdaje na ograničeno razdoblje s obzirom na svrhu projekta, i to najdulje za pet godina.
- (8) Za višestruke generičke projekte koje provodi isti korisnik i koji se provode za ispunjavanje zahtjeva određenih posebnim propisima, proizvodnju bioloških pripravaka ili u dijagnostičke svrhe prema utvrđenim metodama izdaje se jedno odobrenje projekta.
- (9) Retroaktivnu procjenu projekta provodi nadležno tijelo na temelju dokumentacije korisnika i mišljenja Etičkog povjerenstva.
- (10) Oblik i sadržaj zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka, osnovne odrednice koje mora sadržavati mišljenje povjerenstva za dobrobit životinja iz stavka 3. ovoga članka, postupak procjene i retroaktivne procjene projekta te detaljnije odredbe o postupku izdavanja rješenja iz stavka 4. ovoga članka, sadržaj dokumentacije iz stavka 9. ovoga članka, propisuje ministar pravilnikom.

## Članak 22.

### 1) Korisnik mora:

1. pokuse provoditi u skladu s rješenjem o odobrenju projekta,
2. osigurati da se pokusne životinje nakon završetka pokusa liječe ili usmrte ako je to potrebno zbog dobrobiti životinja,
3. spriječiti uginuće pokusne životinje kao konačni rezultat pokusa ako je moguće i zamijeniti ga prijevremenim usmrćivanjem pokusne životinje,
4. osigurati da se pokusna životinja koja je već bila korištena u jednom ili u više pokusa koristi u novom pokusu samo uz poštivanje propisanih uvjeta, a osobito vezano za težinu prethodnih pokusa i novoga pokusa te zdravstveno stanje pokusne životinje,

5. dostaviti nadležnom tijelu godišnje izvješće o provedenim pokusima,
6. čuvati dokumentaciju o pokusima najmanje pet godina.

(2) Korisnik mora podnijeti nadležnom tijelu zahtjev za odobrenje svake promjene projekta koja može negativno djelovati na dobrobit životinja o kojem nadležno tijelo donosi rješenje.

(3) Nadležno tijelo rješenjem ukida rješenje o odobrenju projekta ako korisnik provodi projekt u suprotnosti s odobrenjem i time ugrožava dobrobit životinja ili ako postupa u suprotnosti s člankom 24. ovoga Zakona. Ako utvrđene nepravilnosti ne ugrožavaju dobrobit životinja, veterinarski inspektor će korisniku odrediti mjere i rok za njihovo uklanjanje u skladu s člankom 64. ovoga Zakona. Ako korisnik u određenom roku ne otkloni utvrđene nepravilnosti, nadležno tijelo ukinut će mu rješenje o odobrenju za projekt.

(4) Korisnik može ponovo podnijeti zahtjev za odobrenje projekta tek po isteku tri mjeseca od izvršnosti rješenja o ukidanju odobrenja projekta.

#### Članak 25.

(1) Pravna ili fizička osoba ne može u znanstvene ili obrazovne svrhe koristiti izolirane organe, tkiva i trupove životinja koji su u tu svrhu usmrćeni bez rješenja nadležnog tijela kojim se odobrava njihov rad na izoliranim organima, tkivima i trupovima životinja u znanstvene ili obrazovne svrhe.

(2) Nadležno tijelo donosi rješenje o odobrenju ako pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka udovoljava propisanim uvjetima za prostore, opremu i tehnička pomoćna sredstva, izobrazbu i sposobljenost osoblja te uklanjanje nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi.

(3) Korisnik iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona smatra se odobrenim i za rad na izoliranim organima, tkivima i trupovima životinja u znanstvene ili obrazovne svrhe.

(4) Pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka mora osigurati odgovarajući smještaj i njegu pokusnih životinja, propisano označavanje i identifikaciju pokusnih životinja te vođenje propisanih evidencija.

(5) Za potrebe postupaka iz ovoga članka mogu se koristiti samo laboratorijske životinje. Iznimno, nadležno tijelo može na zahtjev pravne ili fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka, a na temelju znanstvenih podataka i mišljenja Etičkog povjerenstva iz članka 34. ovoga Zakona, odobriti korištenje i drugih vrsta životinja.

(6) Ne dovodeći u pitanje odredbu stavka 5. ovoga članka, upotreba životinja strogo zaštićenih i ugroženih vrsta uzetih iz prirode za rad na izoliranim tkivima, organima i trupovima u tu svrhu usmrćenih životinja nije dopuštena.

#### Članak 26.

(1) Na pravnu ili fizičku osobu koja uzgaja, nabavlja ili koristi životinje za proizvodnju bioloških pripravaka na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članaka 20. do 24. ovoga Zakona.

(2) Prije početka korištenja životinja za proizvodnju bioloških pripravaka pravna ili fizička osoba mora podnijeti zahtjev nadležnom tijelu za izdavanje rješenja o odobrenju korištenja životinja za proizvodnju bioloških pripravaka.

(3) Nadležno tijelo donosi rješenje o odobrenju korištenja životinja za proizvodnju bioloških pripravaka na temelju prethodne procjene projekta i mišljenja Etičkog povjerenstva iz članka 34. ovoga Zakona.

(4) Nadležno tijelo može ukinuti rješenje iz stavka 3. ovoga članka pod uvjetima propisanim člankom 22. stavkom 3. ovoga Zakona.

#### Ispit za rad s pokusnim životnjama

##### Članak 32.

(1) Pokuse i postupke pri proizvodnji bioloških pripravaka mogu provoditi veterinari, liječnici, farmaceuti, medicinski biokemičari, stomatolozi, agronomi stočari, biotehnolozi ili biolozi, ako imaju položen ispit za rad sa životnjama.

(2) Kirurške zahvate na životnjama tijekom pokusa i pri proizvodnji bioloških pripravaka mogu provoditi veterinari, ako imaju položen ispit iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, kirurške zahvate tijekom pokusa mogu provoditi i liječnici, farmaceuti, medicinski biokemičari, stomatolozi, agronomi stočari, biotehnolozi ili biolozi i to na laboratorijskim životnjama: mišu, štakoru, zamorcu, zlatnom hrčku, kineskom hrčku, mongolskom skakaču, žabi i zebrici, ako imaju položen ispit iz stavka 1. ovoga članka.

(4) U slučaju kada kirurški zahvat iz stavka 3. ovoga članka ne provodi veterinar, odgovorna osoba za zaštitu životinja mora biti veterinar.

(5) Program ispita iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

##### Članak 32.a

Uvjete za prostore, objekte, opremu, naprave, sposobljenost osoblja, osiguranje veterinarsko-zdravstvene zaštite i njegu životinja, uklanjanje nusproizvoda životinskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi, dobrobit pokusnih životinja, način uzgoja, držanja, nabave i korištenja pokusnih životinja, popis laboratorijskih životinja, način postupanja sa životnjama prilikom primjene anestezije, obvezu i kriterije razvrstavanja pokusa s obzirom na njihovu težinu, način usmrćivanja životinja, oblik, sadržaj i način vođenja propisanih evidencija, sadržaj i vrijeme čuvanja dokumentacije o pokusima, način izvješćivanja nadležnog tijela, propisuje ministar pravilnikom.

##### Članak 33.

(1) Osoblje pravnih ili fizičkih osoba iz članka 20. stavka 1., članka 25. stavka 1. i članka 26. stavka 1. ovoga Zakona mora biti, u skladu s poslovima koje obavlja, sposobljeno za provođenje pokusa na životnjama, oblikovanje pokusa i projekata, skrb o životnjama i usmrćivanje životinja.

(2) Osposobljavanje iz stavka 1. ovoga članka provodi se po programu kojega propisuje ministar pravilnikom.

## **10.10 PRILOG J: ZAPISNIK O JAVNOJ RASPRAVI**



Klasa: 402-10/15-01/03

Ur.broj: 567-10-15-2

Zagreb, 1. 4. 2015.

# **Zapisnika sa javnog savjetovanja**

## **o prijedlogu Procedura zaštite okoliša za procjenu projekata u okviru predloženog Zajma Svjetske banke HAMAG-BICRO-u**

---

U skladu s procedurama Svjetske banke na području zaštite okoliša, tijekom procesa evaluacije prijedloga Zajma Svjetske banke, HAMAG-BICRO je obavio javno savjetovanje prijedloga Procedura zaštite okoliša za procjenu projekata s potencijalnim korisnicima. Cilj Zajma je ojačati i poduprijeti rast inovativnih poduzeća putem uspostave fonda poduzetničkog kapitala i fonda za ulaganje u ranu fazu razvoja inovativnih poduzetnika.

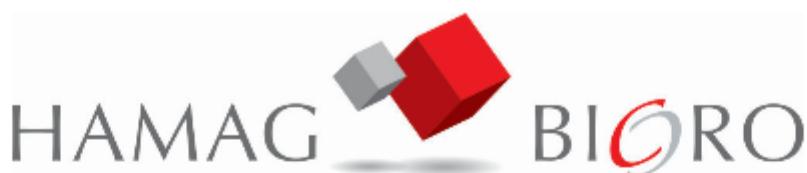
Prijedlog Procedura zaštite okoliša za procjenu projekata bio je na javnom uvidu u razdoblju od 17. ožujka do 01. travnja 2015. godine. Dokument je bio dostupan na internetskim stranicama HAMAG-BICRO-a (<http://www.hamagbicro.hr/poziv-na-javnu-raspravu/>), na hrvatskom i engleskom jeziku. Zakazana je i javna prezentacija prijedloga Procedura i rasprava za 31.ožujka u prostorijama HAMAG-BICRO-a.

U navedenom razdoblju nisu zaprimljene primjedbe i komentari zainteresiranih dionika na prijedlog Procedura zaštite okoliša za procjenu projekata, a na javnoj raspravi nije bilo odaziva.

Zapisnik sastavila:

Monika Šućur

# Poziv na javnu raspravu: prijedlog Procedure zaštite okoliša za procjenu projekata



Klasa: 402-10/15-01/03

Ur.broj: 567-10-15-1

## POZIV NA JAVNU RASPRAVU

### **o prijedlogu Procedura zaštite okoliša za procjenu projekata u okviru predloženog Zajma Svjetske banke HAMAG-BICRO-u**

Prijedlog Zajma Svjetske banke HAMAG-BICRO-u ima primarni cilj ojačati i poduprijeti rast inovativnih poduzeća putem uspostave fonda poduzetničkog kapitala i fonda za ulaganje u ranu fazu razvoja inovativnih poduzetnika.

U skladu s procedurama Svjetske banke na području zaštite okoliša, tijekom procesa evaluacije, HAMAG-BICRO treba obaviti konzultacije s potencijalnim korisnicima koji uključuje krajnje korisnike (inovativne poduzetnike), ulagače i potencijalne upravitelje fondom poduzetničkog kapitala te ostalom zainteresiranom javnošću.

Javni uvid u prijedlog Procedura zaštite okoliša za procjenu projekata održat će se u razdoblju od 17. ožujka do 01. travnja 2015. godine. Dokument je dostupan na [hrvatskom](#) i [engleskom](#) jeziku. Krajnji rok za dostavu mišljenja, primjedbi i prijedloga svih zainteresiranih u vezi s prijedlogom Procedura zaštite okoliša za procjenu projekata je 1. travnja 2015. godine.

Sukladno tome, pozivaju se svi zainteresirani dostaviti svoja mišljenja, primjedbe i prijedloge u vezi s prijedlogom Procedura zaštite okoliša za procjenu projekata do predviđenog datuma putem:

elektroničke pošte: [monika.sucur@hamagbicro.hr](mailto:monika.sucur@hamagbicro.hr)

na telefaks na broj: 01/488 1009

poštom na adresu:

**Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije**  
Prilaz Gjure Deželića 7  
10 000 Zagreb  
(uz napomenu: za poziv na javnu raspravu)

Javna prezentacija prijedloga Procedura i rasprava održat će se dana 31. ožujka 2015. u prostorijama HAMAG-BICRO-a, Planinska 1 s početkom u 14:00 sati.